

İstanbul İntihabatı Dün Bitti

C. Halk Fırkasının muvaffakiyeti büyüktür. Bütün kazalarda halkın ekseriyeti reylerini **C. H. F.** namzetlerine vermiştir

İstanbul şehir meclisi intihabatı dün saat on yedide bitti. Kadıköy kazasında sandığın açılması bugüne bırakıldı, diğer kazalarda intihap encümenleri huzurunda sandıklar açılarak reylerin tasnifine başlandı:

Alınan netice evlki tahmin ve neşriyatımızı tamamen teyit eder mahiyetindedir. İstanbul halkının büyük bir ekseriyeti, reylerini kenbilerini esaretten kurtaran ve müstakil bir vatan yaratan Gazinin fırkasına, Cumhuriyet Halk fırkasına vermiştir.

C. H. F. namzetleri, Serbest Fırka namzetlerine kahir bir ekseriyetle tefevvuk etmişlerdir.

Bakırköyünde

Bakırköy rey sandığı dün akşam saat beş buçukta açılmış ve tasnif üç saat sürmüştür. C. H. fırkası namzedi Galip Bahtıyar bey. 2061 rey, Ali Rıza B. 2055 rey, Necmi B. 2049 rey almıştır.

Galip kemali B. lokantacı Ali ef. esbak adliye müsteşarı Baha Mulga dahiliye nazareti heyeti teftişine reisi Süleyman Fethi beyler 1080 rey almışlar ve akalliyette kalmışlardır. Şu tasnif neticesi gösteriyor ki, C. H. F. sı Bakırköyde bilhassa köylerde Serbestçiler tarafından fazla propaganda yapılmasına rağmen kahir bir ekseriyet temin etmiştir.

Üsküdar da

Üsküdar sandığının rey tasnifi üç buçuk saat sürmüştür. Tasnif net'cesinde intihabata 4917 kişinin iştirak ettiği bunlardan 3387 sinin halk fırkasının namzetlerine, 1491 inin serbest fırka namzetlerine rey verdikleri anlaşılmıştır. Müstakil namzetlerden Sabiha Zekeriya H. bir rey almıştır. 5 rey varakası Arap harfleriyle yazıldığı için ve 33 rey varakasında imzasız olduğu için kabul edilmemiştir.

C. H. fırkasının namzetlerin-

Adliye vekili B.e

Eveviki gün burada çıkan gazetelerden biri, iki süngülü jandarmanın ortasındaki demir parmaklıklar arkasından bakan bir kaç kişiyi gösterir bir resim bastı; altında şu izah var : « Salihlide serbes fırkaya rey verdikleri için hapsedilenler »

Öğrenmek istiyoruz: Salihlide S. fırkaya rey verdikleri için tevkif edilmiş kimse var mıdır? Varsa tevkif edenlere, yoksa bu isnadı yapanlara adliye ne yaptı ?

İntihabatta k azanamıyanlardan üçü : Suat derviş, ezizhe Muhiddin Hılar, Orhan Mitat Bey

de eczacı Celâl B. 3387. Hızım paşa 3387, avukat İsmail Şevket B. 3382, Vehbi B. 3380 yedek aza avukat Muharrem Naili B. 3359 sabık cemiyeti belediye azasından Cemil B. 3356 avukat Yusuf Nuri B. 3354 Hasip B. 3338 rey almışlardır.

S. C. fırkasının namzetleri olan Sabık jandarma alay kumandanı Ali Naki, askeri müte-kaldinden Nâzım, Sabık cemiyeti belediye azasından Kâzım, Sabık meciisi umumî azasından Kenan, Besim, Ali, Nazif, tüccardadın Emin Beylerle bektaşî şeyhi Ali Nutki baba 1491 rer rey almışlar ve akalliyette kalmışlardır.

Beykozda

Beykoz "Hisar", sandığının rey tasnifi dün akşam yapılmış ve intihabata 4000 kişinin iştirak ettiği anlaşılmıştır. Bunlardan 2443 kişi halk fırkası namzetlerine rey vermişlerdir.

Serbest fırka namzetleri 1500 kadar reyle akalliyette kalmışlardır. Encümen azası uzak yerlerde oturdukları için esami üzerinde tetkikat yapılmamıştır. Tetkikat bugün ikmal edilecektir.

Beyazitte

Beyazıt sandığı dün akşam saat sekizde açılmış ve reylerin tasnifi gece yarımında bitmiştir. Neticede intihabata 6014 kişinin iştirak ettiği ve bunlardan 5010 kişinin halk fırkasına, 923 kişinin serbest fırkaya rey verdikleri anlaşılmıştır. Müstakil namzetlerden Sabiha Zekeriya H. bir rey almıştır. 81 rey varakası imzasız olduğu için iptal edilmiştir.

Halk fırkasının aslı azalık için gösterdiği namzetlerden Rana Sani Yaver H. 5010 Tevfik Salim Pş. 5004, Hacı Âdil B. 5003, Hacı Recep B. 5008 Sadı B. 4999, Cemal B. 5004, Sadettin Rıza B. 4998, Kemal Salih B. 4989, Talât B. 5009 Refika Hulusi Behcet H. 4890, yedek namzetlerden Reşat B.

4866, Ferit B. 5865, Hilmi B. 4860 Hasan Remzi B. 4864 İbrahim B. 4842, Muhiddin paşa 4061. Burhanettin B. 4860 Nihat B. 4854, İhsan Sami B. 5568 rey almışlardır.

Serbest fırka namzetlerinden Suat Derviş H. Müze müdürü Halil B. Sabık Antalya meb'usu Şerif Ali zade Murat B. Derviş zade Hasan Fehmi B. Borsa acentesi Nuri B., avkat Urfalı Mahmut Kâzım B. esbak Tokat meb'usu Tahsin Rıza B. kereste

[Alt tarafı 3 üncü sayfamızda]

Anlaşıldı!

Meğer istedikleri prensipsizlik hürriyeti imiş!

Hürriyet istiyorlardı. Hürriyet isteriz, diyorlardı. Fakat cümhuriyet kanunları herkese herkesin bildiği hürriyeti esasen temin ettiği için onların nasıl bir hürriyet istediklerini anlamak mümkün olmuyordu. Acaba onların istedikleri hürriyet nasıl bir şey idi?

Şimdiye kadar pek çok defa bu sual soruldu. Şu sizin istediğiniz hürriyeti tarif idin de biz de anlayalım, denildi. Sorulan suallere bir türlü cevap alınmayordu. Fakat şimdiyekadar bir muamma gibi meçhul kalan bu nokta Ağaoğlu Ahmet Beyin bir makalesile aydınlanmış. Ahmet B. Yunus Nadi Beyin serbest fırkacılara prensipsizlik isnat eden bir makalesine verdiği cevapta bu üstat karşısında kahkahalar ile güldüğünü söylüyor ve: "Biz artık prensip bağları içinde yaşamaktan osandık. Biraz da prensipsiz yaşamak istiyoruz.,, Diyor!

Hukuku siyasiye âlimleri hürriyeti etrafı prensip siperleri ile çizilmiş bir ülke olarak tarif ederler. Görülüyor ki Ankara hukuk fakültesi müderrisi profesör Ahmet B. Ef. hürriyet ölkesinin etrafını tahdit eden

Recep B. cevap veriyor
Kullandıkları şenaat plânlarını
teşhir edeceğim

Recep Beyin kuleli şatosu, altın kuyusu ve bankalardaki serveti !

Şehrimizde bulunan sabık nafia vekili Recep bey dün bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— Yarınki pazar akşamı Ankara'ya dönüyorum. İstanbul'da bulunduğum on gün zarfında çocuklarımı mekteplerine yerleştirdim ve içinde doğup büyüdüğüm, tahsilimi tamamladığım bu güzel şehirden zevk ile istifade ettim.

Bu ziyaretimin belediye intihabatına tesadüfı benim için çok iyi oldu Fırka gürültüleri arasında intihap yerlerini gezmek, cereyanları görmek ve halkın hâleti ruhiyesini mütalea ve tetkik etmek pek faydalı idi.

Nafia ilânları

Bu arada Yarın gazetesi ayaklarım dolaştı. Gazetenin bildiğim hâleti ruhiyesine göre bu hareketine iki sebep olmak lazımdı.

Birincisi. Nafia vekâleti mes'uliyetini taşıdığım son aylarda bana bir mektup yazmış ve gazetesi Nafia'ya ait ilânların verilmesini istemişti. Kendileriyle o zaman şahsan hiç bir mes'elem yoktu. Buna rağmen memlekette hiç bir haysiyete hürlenemeyen böyle bir gazeteyi resmî ilânların parasile beslemek [Lütfen sayfayı çeviriniz]

Yeni Tefrikamız

Hüseyin Rahmi

Beyin gazetemiz için yazdığı son roman

Deli Filezof

Deli filezof cami avlusunda softalardan dayak yiyor

prensip sınırlarını kaldırmak ve atmak yolunu bulmuştur. Serbest fırkacılara mahsus bir nevi prensipsizlik hürriyeti keşfetmiştir. Şimdi bu hudsuz hürriyet içinde kendilerine prensipsiz diyenlere karşı kahkahalar ile gülmektedir.

V-A-K-I-T

3 üncü tertip hediye
kuponu : No. 11

bence milli bir günahı idi. Hukuk müğavirime sordum. Kanunî bir mecburiyet olmadığı gibi angaje olduğumuz iki gazeteden fazlasına ilân vermeğe müsait bol tahsisat ta yoktu. Menfi cevap verdim. Bence bu sebep tali olmak lâzımdır.

İkincisi milli mücadelenin başından itibaren müdafaai hukuk teşkilâtında ve Cumhuriyet Halk fırkası içinde ve bu fırkanın mühim işleri başında çalışmış bir adamım. Onlara göre memleketin milli nizamını bozarak şursuz tabakayı memleket mukadderatına hâkim kılmak için halkı şeref sahipleri aleyhine tahrik etmek, şahsî haysiyetleri hürmet edilmez bir hale getirmek ve halkı tecavüzlere alıştırmak lâzımdı. Bunun için şeref ve hizmeti ile tanınmış insanlar birer birer lekelenmeli idi.

Kasımpaşa meselesi

İşte bu hava içinde benim aleyhimde de Kasımpaşa intihap yerindeki tecavüz yalanı tertip olundu. Sarih tekbime karşılık olarak bu gazetenin muharrirlerinden Burhanettin Âli bey isminde birisi Kasımpaşadaki Laz Müradın kahvesine gitti. Klişesini neşrettikleri mektubu yazdı ve sokak kafadarlarından birkaç kişiye imza ettirdi. Kasımpaşa halkından pazı zevat beni evimde ziyaret ederek bu mektubun tertibi hikâyesini anlattılar ve mahallelerinin teessürlerinden bahsettiler.

Son tecavüzler

İş bu kadarla kalmadı. Şirretlik ve tecavüz devam edecekti. Müsbet şeyler olmayınca her gün bir yalan ve iftira uydurmak, san'atları milletin saffet ve nezahetini istismar etmekten ibaret olanlar için işten bile değildi. Yarın gazetesi bu yolda neşriyatına devam etti.

Bütün aklı başında vatandaşların iğrenip tiksineceği bu neşriyata hiç ehemmiyet vermemek ve yakamı silkip geçmek şikkini bir lâhza düşündüm kendimi yokladım. Ruhumda bu kabiliyeti nefsimde itimatta bu kuvvet ve emniyeti buldum. Fakat bu milleti kurtan ve memleketi yeniden kuran, mayası müdafaai hukuk hamurule yuğurulmuş bir fırkanın safları arasında senelerce çalışmış bir adamdım. Zaman zaman uhteme devlet ve milletin mühim vazifeleri emanet edilmişti. Bu emanetin şerefini müdafaazaruretinin görüyorum. Sonra halkımız arasında bir gazetenin bu kadar seni iftiralara cür'et

etmesine ihtimal vermeyen ve her yazılan şeye inanan saf insanlar bulunabilir ve bunlar aldanabilirdi. Daha sonra bu sükûnun, mütecavizleri diğer haysiyetli vatandaşlar ve memlekete hizmet etmiş zevat aleyhinde aynı mahiyette hareket için teşvik yerine geçebilirdi.

İftiralara cevap

Ben bu izahat fırsatından istifade ederek halkın aleyhime şüphelerini tahrik için kullanılan şenaat pilânlarını teşhir edeceğim. Son günlerde yapılan neşriyatta bahsedilen şeylerin mahiyetini efkârı umumiyeye göstermek için bunlardan şahsıma ait olanları anlatmaktan üzenmiyeceğim.

Kuleli şato

Muhayyel çiflik, şato müteaddit bankalardaki nakit serveti hikâyelerinin mahiyeti şudur:

Ankara etrafındaki bağ mahallelerinden biri olan Keçiören'de otururum. Mahallemizde etrafı bağlarla muhat yüz kûsur hane vardır. Emvali metrukeden olan bu evler altı yedi sene evvel hükümetçe satılmış ve meb'us, memur, Ankaralı ahali tarafından müzayede ile alınmıştır. Benim evimde bunlardan biridir.

İkametgâhım olan hane aldığım zaman iki oda, bir sofa, bir mutfak ve bir ahırdan ibaretti. Ahır ve mutfak ev dışına çıkarak bunları odaya kalbettim. Sofaya bir oda ilâve ettim. (Kuleli şato) diye tavsif edilen binayı da sonradan yaptırdım. Bu şato(!) iki oda, bir hizmetçi odası, mutfak, kiler ve çamaşırhıktan ibaretti. İçinde bir tek inek barınan bir ahır, kümes ve hizmetçi odasından ibaret baraka, evi aldığım zaman mevcuttu. Bunun enkazını alarak yerini değiştirdim. Muhterem karileriniz bu hakikati dinledikten sonra gazete sütunlarında nasıl şaka vet yaptıklarını öğrenmek için yarın gazetesinin bu mesele hakkındaki şu neşriyatını aynen okusunlar. Suretini veriyorum.

(I — Ankarada Keçiören Nahiyesinde bir çiftlik sahibi olan Recep B. üç büyük binayı, bir hususî kuleyi şatoyu ve dibinden altın fışkıran terkosvari derin bir kuyuyu ne ile yaptırmışlardı? Meclis kitabetine, Nafia vekâletine kadar geçen müddet çok uzun bir zaman teşkil etmez. Bu kadar kısa bir zamanda müteaddit bankalardaki mevduat istisna edilmek şartile memlekette hiç bir recülî siyasinin yaptır-

madığı malikâneleri kuran bu zat bu inşaatın hesabını lütfen verirler mi? Ne maaş almış'ardır, ne sarfetmişlerdir? İnşa ettirdikleri kâşanelerin kıymeti neden ibarettir? Ve bütün bunlardan evvel de muhterem pederlerinden tevarüs ettikleri meblağın miktarı nedir?)

Altın kuyusu

Burada bahsedilen Altın kuyusu efsanesi hakkında herkesi merakta bırakmamak için biraz malûmat vereyim. Mahallemizde su müşkülâtı çoktur. Bütün komşularımız kuyu işleriyle hemen daima meşgûldür, ben de bazı tecrübelerle bulundum, muvaffak olamadım. Nihayet 27 metrelilik bir arteziyen kuyusu kazdırdım. Fennî tahliller, çıkan suda nadir sulara bulunan sihi evsafın mevcudiyetini gösterdi. Terkinde Linin olduğu tesbit edildi. Evelce vazifesinden ayrılan eski vekâlet şoförüm serbest olarak bu suyu satışa çıkardı. Beceremedi, bir müddet sonra hayli zararlar işi bıraktı. Eğer bu su satışı muvaffak olsaydı bundan sahibine nasıl bir mesuliyet terettüp ederdi?

Kendilerini hiç tanımadığım Yarın gazetesi sahiplerinin yazdıklarına herkesi inandırmak için beni yakından tanıdıklarından bahsederek bir kara leke gibi üzerinde tavakkuf ettikleri kuyu hikâyesi de budur.

Bankalardaki nükut!

(Müteaddit bankalarda mevduatım olduğu) meselesi namus kadri bilmedikleri için herkese beni kirli göstermek gibi cina-yetkârane bir ahlâksızlıkla uydurulmuş yalanlardan biridir. Resmî, hususî, yerli ve ecnebi hiç bir bankada on para mevduatım olmadığı gibi hiç kimseden de bir alacağım yoktur. Buna mukabil müdafaai millîye vekâletinden ayrıldığım zaman iş bankasına borçlu olduğum paranın üç sene zarfında henüz üçte birini ödeyebildim.

Ne kadar mütevazı olursa olsun Ankarada ev bark sahibi olup yerleşmek ve yaşamak güçtür. Çocukları İstanbulda okutmak mecburiyeti bu güçlüğü iki misli yapıyor.

Bu zemin üzerinde bu kadar yürüdükten sonra biraz daha ilerlemek lüzumunu hissediyorum. Burada okuttuğum çocuklarım üç senedir sıkıntı içinde idiler Son seneyi büyük validelerile Sultanahmette Firuzağa camii imamı Hamdi Efendinin küçük evinin bir bölümünde geçirdiler.

Uzun tahsil seneleri için dört çocuğumu barındıracak bir ev tedariki mecburiyeti beni geneleş bankasına bir arkadaşı kefaletile beş sene ödenek yeni ve ağır bir borca soktu.

Aile tasarrufu olarak altı sene zarfında biriktirilerek emniyet sandığında bulunan biraz parada iş bankasından yaptığım yeni bir istikrazın semeresi ile birlikte bu babalık vazifesini ifa için Sultanahmette satın aldığım ahşap bir evin bedeline tevdi olundu.

İşte mevhum şatolarından, çifliklerinden efsanevi altın kuyularından, müteaddit bankalardaki mevduatından bahsederek zati şerifini ve siyasi haysiyetini pazara çıkarmak istedikleri insan, altı seneye yakın bu büyük milletin vekâlet makamlarını işgal etmek bahtiyarlığına nail olmasına rağmen artık miktarile söylemekte bir beis görmiyorum bugün on üç bin liralık bir borç yükü altında yaşayan dört evlât babasıdır. Bunu hali hikâye için söylüyorum. Yoksa milletin verdiği tahsisatın şükründen âcizim.

Beyanatımı bitirmeden şu feci noktaya temas etmek isterim. Yarın gazetesinde bana mütevccih olarak aynen şu sual var:

Kalmıs kimdir?

"Şömendifer işlerle mühim istinası olan Kalmıs isminde bir zatı tanırlar mı?,"

Suallerin daima beni tanımayanların faziletinden şüphelenmesine imkân verecek bir edada tertibi için sarfedilmiş olan ihtimam burada hassatan göze çarpıyor. Bu, matbuat hürriyetinin, namus düşmanlığına vasıta olarak kullanılmasının feci bir nümunesidir. Ben, üç senelik Millî Müdafaai ve iki senelik Nafia vekâletim esnasında bu devletin takriben üç yüz milyon liraya yakın bir tahsisatını imzası ile sarfetmiş bir adamım. Bu meyanda memleketimizin takatine göre pek büyük ve mühim addolunacak alış veriş veya inşaat işlerini tedvir ettim. Bunlar arasında filân Mösyönün bulunup bulunmadığını manalı bir ifade ile sormak ne demektir? Memleket aleyhinde bir fenalığı meydana çıkarmak isteyen namuslu bir gazeteci mevzuubahs maddeler neyse onu yazmakla mükelleftir. M. Kalmısın bir kısım demiryolu inşaatını yapan Alman grubuna mensup bir zat olduğunu işittim. Tesadüfen kendisiyle görüşmedim. İş zımında görüş-

müş ve tanışmış da olabilirdim. Bundan ne çıkar?

Memleketimin ihtiyacın imanım ve nefsimde itimadım bütün işlerimi esaslı tetkikattan sonra, fakat gözümü kırpmadan görmek hususunda bana rehber oldu. Ben vazife başında çalışırken ciddi iş adamı olmayanlar, şarlatanlar, nameşru kâr zihniyeti güdenler iş almak için ya yarıma sokulamamışlar ve yahut ilk teması müteakıp muhitimden uzaklaşmışlardır.

Devlete gördüğü bütün esaslı işlerin isabetine ve temizliğine iman etmiş bir adam sıfatile Yarın gazetesinin müşevveş ve karanlık hüviyetinden fışkıran bir kaç nümunesini kaydettiğim müteaffin iftiralara değil fakat matbuatımızın devlet ve millet menfaati gözeterek kaydedeceği bütün hususata karşı hatırlayabildiğim kadar her zaman cevap vermeğe âmedeyim. Tabii teferuatını vekâlet bürolarından izah ederler. Ben hem bu sualleri hem de onlara cevap vermeği cümhuriyetin kuvvet ve bekasına hizmet sayarım.

Sade devlet adamları işlerini yaparken, yaptıklarını izah ederken değil, hatipler sözlerini söylerken ve gazeteciler yazılarını yazarken kendilerinin Cümhuriyetin aydınlığında bulunduklarını hissetmelidirler. Mühim sözlerle karanlık köşelerden kara ellerini vatandaşların temiz yüzlerine uzatanlar Cümhuriyete iman olmayan, hürriyetin, cümhuriyetin ve bütün aziz mefhumların düşmanlarıdır. Bunlar vatandaş şerefini satıp para kazananlardır. elbette geçmiş zamanlarda esatan bedbahtlardan daha şenidirlir.

Bu düşmanlar karşısında vatandaşları teyakkuza ve dikkate davet ederim.

Bir ömürle kazanılan zati şeref bir günde ifnası için teşebbüsler alan müteammit haysiyet katilleri karşısındasınız!

Bir neslin kanı ile kazanılan millî şeref ve onun temeli olan devlet kuvvetinin, halk tabakaları arasında sevgi ve rabita hislerinin tahribine uğraşan tehlikeli insanlar karşısındasınız!

Bu beyanatımın fırka işleriyle bir alakası yoktur.

Kış saati

Vilâyet dairelerinde dünden itibaren kış çalışma saatini tatbikine başlanmıştır.

VAKITın tefrikası: 107

Eğer bir dakika daha burada durursa tahammül edemeyecek, şedit ve öldürücü bir buhranı dimağı içinde hüngür hüngür ağılıyacaktı.

Onun için ayğa kalktı. Bir şeyin ayağı altındaki halıyı çektiğini, tavan ve duvarların bir hercümerç içinde üstüne yıkılıyor muş gibi olduklarını ve diz kapaklarının burkularak bacaklarının vücudile olan irtibatını gaip

Bu kuponu kesip biriktiriniz; bir sıra kupon getiren VAKIT'ın türlü türlü hediyelerinden birini kendi seçip alacaktır

ettiğini hissediyordu. Sadece:

— Müsaadenizle!..

Diyerek kapıya doğru yürüdü. Koridoru geçti, ve sonra apartmanın kapısından çıktı. Sönük ölü gözlerini andıran elektrik lâmbalarının yarım aydınlığı ile tenvir edilen merdivenlerden indi. Ve kendisini sokak kapısında buldu.

Caddede yanan elektrik lâmbasının ziya huzmeleri sokağı alaca bir ışıkla aydınlatıyordu. Yavaşca başını havaya kaldırdı.

Kar hâlâ lâpa lâpa yağmakta devam ediyor, kuşbaşı şeklinde pamuk gibi hafif kar parçaları, mütemdi ve fasılasız bir girdibat içinde ağır ağır yere düşüyordu. Gece eyiden eyiye olmuştu.

Sokakta bir tek ayak izi yoktu. Lâpa lâpa yağın karlar, açılan her ayak izini açıldığını dakikasında örtüyor, siliyor, basılmamış bir halde getiriyordu.

Atif Beyin odasının derin sü-kûnuna rağmen burada caddenin ışığı, hayatı hariciyenin karlarla boğulmuş olan hayhuyu daha fazla hissölunuyordu. Düşkûn adımlarla sokağı geçti. Caddeye çıktı. Uzaklar, yağın karın kesafeti altında derin bir duman içinde görünüyordu. Yalnız yer yer yanan elektrik lâmbalarının karın sisile örtülü ışıkları, Rüştüye metrük bir şehrin civarında bulunuyormuş hissini veriyordu.

Caddede hemen hemen hiç kimseler yoktu. Yalnız tektük bir iki kişi geçiyor, bazan bir otomobil, tekerleklerini karların kaygan yumuşaklığı içinde müşkülâta çevriyordu.

Yakasını kaldırmak Rüştünün hatıra gelmiyordu. Yüzüne kar mütemadi bir surette yağıyor, etrafından habersiz, yorgun adımlarla yürüyordu. Vücudunu, kendi iradelerine değil, sevgi tabiisine terketmişti.

Böylece Osmanbeye kadar geldi. Burada karın şiddetli anaforile yüzleşti. Fakat orali olmadı. Buraya gelinceye kadar bütün elbisesi kar içinde kalmıştı.

Bir saat evvel aynı yoldan geçen Rüştü ile şimdi geçen Rüştü arasında dağlar kadar fark vardı. Ovakit dünyada ıstırap çeken bir adamdı. Maamafih kalbinde karısını ve çocuğunu bulacağı hakkında sönük ve müphem de olsa bir ümidi vardı.

Fakat şimdi bu ümidi tamamen ölmüş, oğlunu kendi elile gömmek gibi, milyonlarda bir insanın maruz olmadığı ve olamayacağı bir felâkete uğradığını

anlamış, hayatta hiç bir müte-kâsı kalmamış, bugüne kadar kalbini boğan ıstırapların ruhanî acıları cismanî bir azap ve sızi haline gelerek kendisindeki son tahammül kabiliyetlerini de mahvetmişti. Şimdiye kadar çektiği azaplara, taşların bile dayanamıyacağı azaplar derken, şimdi o günleri arıyor, bir saat zarfında o günlerle kendi arasında derin bir uçurumun açıldığını görüyor, o günlerin kendisinden yıllarca uzak kaldığını hissediyordu.

Osman beyden Nişantaşına ve oradan Beşiktaşına doğru yürüdü. Fakat adımları birden mih gibi yere saplandı.

Kendisini de, oğlunun gömülü olduğu mezarlığını önüne sevkeden caddeden geçmek için en küçük bir kuvvet bulamıyor, bu ona, bir katilin maktulünü vurduğu yerden geç-

[Bitmedi]

101 kişi ile mülâkat ...

Ah! Türkiyenin bir Darülfünunu olsa ...

— 39 —

Bekir Bey... Bahsedeceğim zatın adı başkadır. Onu gizliyorum. İşi kısa tutmak için Bekir Bey diyeceğim. Kendisi benden on yaş küçüktür. Almanya'da orta ve yüksek tahsil görmesine sebep olan her nasılsa benim.

Bekir pek iyi yetiştii. Mümasili Alman felsefe doktorlarından farksız. Fazla olarak Türkçesi kuvvetli. Osmanlı ve müslüman tarihlerini iliklerine kadar hazmetmiş. Hasılı parlak ve genç bir üstâd. Yalnız bir kaç kusuru, kabahati var: gayet doğru, geveze değil, girgin değil, palavradan, dedikodudan, politikadan zerrece anlamıyor. Paraya tapınmıyor. Kendisi bu çeyrek saatte yüksek mekteplerden birinde bil-mem ne hocasıdır. Çok okur, çok yazar, çok not tutar, hiç bir yazısını negretmez.

Ahbablarını saymak için on parmak fazla bile gelir. Bunlardan biri de benim. Arasına bana haber gönderir. Filân gece geleceğim, yemekte şunu ve bunu isterim, der. Hasılı knedisi ile teklifisizim. Geçen saltı gene bize geldi. Yedi saat konuştuk, yedik, içtik; ben kendisinden pek müstefit oldum. Bekir Bey Almanyada dört darülfünunda ders takip etmiş. (Orada usul budur.) İngiltereye, dil tahsili için gitmişti. O diyarda altı ay kaldı. Fransızcası zayıftır. Bununla beraber okuduğunu layikile anlar.

Bir filcan kahveyi yarım saatte yudum yudum içti. İçerken söylüyordu:

— İstanbulda, talebeliğimde, hayli hayliye gevşemiştin. Az kaldı müteakib bir sarıklı gibi dimağ felcine uğruyacağtım. Çok şükür ki Almanya'ya gittin. Dehşetli hayatım zımpara kâğıdı ile temizledim. Ölüyormuşum da haberim yokmuş.

Şark: Mezarlık hayatı. O zaman Derisaadet bir kabristana benziyordu. Her taraf ölüm, küf, mezar ve türbe kokuyordu. Paslı bir hayat. Mektepler birer "ezberhane", idi. Kenefte sigara içmekten başka bir zevkimiz yoktu.

Bilirsiniz. Ne anlatayım! Berlin. Dresden. Bonn. Heidelberg. Jena...

Kanım, cıva gibi oynamaya başladı. Sinirlerim tazeleştii. Gözlerime fer geldi. İnsanlığımı istidat ettim, anladım. Derhal ahbablar tedarik ettim. Cemiyetlerine yazıldım. "Bira ikindisi", denilen saatleri dört gözle bekliyordum. Fikri cereyanlara Almanlar pek bağlı. Dehşetli münakaşalar, hatta dayaklar oluyor. Kötekler bile cazip. Ah, onlar ne aziz günlerdi... Hayatı iade mümkün olsa... Daima talebelikle ömrümün geçseydi... Kavgalar bile medeni. Her darülfünun şehri başka bir âlem. Mümkün olsa da hepsinde birden ve aynı zamanda yaşasaydım, diyordum.

O muhitte bir kaç sene sonraki Alman parlamentosunu, hükümetini, cemiyetini görmek, sezmek mümkündü. Gençlik düşünüyor. Gençlik hissediyor. Gençlik hâris. Zekâlar açılıyor. Evet! Gençlik biraz ham. Fakat tabii değil mi? Dırayet, ilim tam. Lâkin tecrübe mi? İşte bu eksik kendini gösteri-eksik. İşte bu eksik kendini gösteriyordu. Negüzel kavgalar ediyorduk! Dayağı atmak ta, yemek te lezzetli idi. Şerbet gibi tokatlar... İdealist gençlik.

Yahudi talebe bile idealist. Her peygamberin ümmeti var; her fikir ve mesleği müdafaa eden mevcut. Herkes hatip. Ne güzel lâf ediyorlar, ne hoş bira içiyorlar, ve bar kızlarına ne lâtif sözler söyleyip pipolarını çekiyorlardı... O birahanelerin zevki! Arkadaşlar gelmeden bir köşeye çekilip peşinden biraz çekmek... Birahanelerin kızları... domates yanaklı, bembeyaz tenli, sapsarı saçlı, mavi gözlü, daima gülen kızlarla on dakika görüşmek ne iyi idi. Karanlıkta muhtasar bir şeftali... Tatlı şey!

Birer, ikişer talebe yavaş yavaş gelirdi.

Ah, efendim, o milletin bir Göthe'si bir Schiller'i var. Bizim öyle bir ulumuz yok. Kendilerine can ve kan ver-

mişler, ruh nefhetmişler.

Gürültülü ve gürültücü bir millet. Kavgacı ve kavrayıcı bir millet. Erkek ve diri bir millet.

Bekir Bey içtiği mükerrer kahvelerle sarhoş oldu. Daha doğrusu mazinin tahatturu kendisini sarhoş etti.

Söylüyor, çok güzel söylüyor, ben de, hiç bir sual ile akan belâgat selsebilinin manzarasını bozmuyordum. Saatler geçti. Sonra durdu. Sanki kitap sonuna gelmişti. Musahabenin devamını istediğinden:

— Bekir Bey, ey, bizde? dedim.

— Hâ... Bizde mi? diye cevaba koyuldu. Biz de mi? En büyük mekteplerin birinde hocayım. Demek ki bazı şeyler bilirim. Ah! azizim, bizde de bir darülfünun olsa... ne olurdu! Ne tuhaf... rejimler değişiyor, memlekette bunca yenilikler hasıl oluyor, müktedir maarif nazır ve vekilleri iş başına geliyorlar ve hiç birinin aklına bir darülfünun açmak gelmiyor. Maltanım bile bir üniversitesi var. Bizim yok.

Gezeteler de bu eksikliği hükûmete ihtar etmiyorlar. Darülfünun, üniversite olmayınca talebe hayatı ve talebe heyecanı yok demektir...

Ah! Bir darülfünunumuz olsa... Bir kaç fakülte: hukuk, tıp, edebiyat, fen. Gençleri toptasak, biz de hayatadalsak böyle mezarlık hayatı yaşamasak. Ne olur?

Küçük, muhtasar bir darülfünun kurmak için acaba lâzım gelen unsurlar yok mu?

Türkiye Cümhuriyetinin bir üniversitesi... Ölmeden böyle bir müessesenin memleketimizde açıldığını görmek isterim...

Bir kaç sene sonra vatanın ve milletin işlerini ellerine alacak gençlerin ateşli münakaşalarına uzaktan kulak misafiri olmak ne enteresan şey!

— Bizde gençlik yok mu?

— Darülfünun yok ki gençlik olsun. Bizde ihtiyarlık....

— Etme!

— Evet, talebem benden ihtiyar. Bir merasim diye mektebe gelip gidiyorlar. Mektepte ise fikir okutulmuyor. Zaten kitap yok. Genç, cereyanı nereden takip edecek? Kitap... kitap... kitap...

Türkiyede ismi var, cismi yok. Darülfünunların resmî, hususi memurları olur. Öyle şeyler henüz aklı gelmiyor. Talebe içtimaları? Hararetili felsefe, edebiyat, içtimaiyat ve hatta politika kavgaları... Ah! Türkiyede şimendiferler yapıldığı gibi darülfünunlar da yapılsaydı... Medreseler külliye ilga edilseydi... Sarıklı hocalara yol verildiği gibi sarıksız hoca kafalılar da tekaüde mahkûm olsalardı... Ne olurdu? Ah! Bir üniversite... Bizde de gençlik hayata girer, daldardı...

Hayret ediyorum: Ziraat Bankası, İş Bankası, Devlet Bankası, daha bilmem ne bankaları... Türk milleti bankalar kurabiliyor. Demek ki bir kabiliyet var. Fakat bir üniversite açmıyor. Şirketi Hayriye, Seyrüsefain, Devlet demiryolları... Türk ırkı bu gibi sınav işleri başarabiliyor. Lâkin henüz bir üniversite kûşat etmemişiz. Bu tenakuzu anlıyamıyorum. Ah, bir darülfünun... Hatta yarı bir darülfünun... Değerli Türk gençliğini ne zaman yıkudan kaldıracacağız? Gençliğe ne vakit elektrik kuvveti vereceğiz?

Hangi gün, bizde de gençler toplanıp can alacak mevzular üzerinde görüşecek ve hatta kavgaya edecekler?

Ah... Türk milletine bir Göthe lâzımdı... Birza can, biraz kan!

..... Evelsi gece bir rüya görmüş-tüm: Beyazıt meydanı bir mahşer haline gelmiş. Belki otuz bin genç karınca gibi kaynaşıyor. Beş yerde beş kürsü kurulmuş. Meydan kalabalığa dar geliyor. Ağaçların dallarına binenler, minarelerin şerifelerinden dinliyenler... Hararetili nutuklar söyleniyor. Lâkin toplantının maksat ve gayesini bilmiyorum.

Heyecan... Galeyan...

Birine yaklaştım, usulla sordum:

Igtanbul intihabı dün bitti

[Üst tarafı 1 inci sayfamızdadır]

Meto zade Hasan B. sabık Osmanlı bankası müdürü keresteciyan ef., Kurşuncu zade Edip B. yorgancılar cemiyeti şirketi reisi Halil B. Noter mavini Suat B. esbak meclisi umumî azasından Hayri B., bankacı Esat B. İzzet B., Fazlı Hakkı B., Kasım B., Kapzımal kalıplı oğlu Yuvan ef. Hantal zade Hasan B. 923 rey almışlardır.

Fatih ve Beyoğlunda

Fatih Bey Oğlu gibi kesif mntakalarda reylerin tasnifi dün gece yarısından sonra saat 3,30 a kadar devam etmiştir tasnif neticesi şudur:

Fatihte araya iştirak edenlerin adedi 12795 kişidir. Bunlardan 9847 si halk fırkasına, 2947 si S. C. fırkasına rey vermişlerdir.

Fatihte kazanan Halk fırkası namzetleri şunlardır:

Lâtfiye Bekir hanım, Dsktor Hikmet, Ahmet Bican, İsmail Sıtkı, Doktor İzzet, Kâmil, Vasfi Raşit, sabık cemiyeti belediye azasından Ragıp Hakkı, Vakıf tahrir müdürü Refik Ahmet, avukat Avni, Manyasi zade Feridun, esbak polis müdürü Sadi Beyler.

Beyoğlunda araya iştirak edenlerin adedi 8525 dir. Bunlardan 6252 kişi Halk fırkasına, 2255 kişi S. C. fırkasın rey vermiştir. 12 rey pusulası evsaf kanuniyeyi haiz olmadığı için iptal edilmiştir.

Kazanan halk fırkası namzetlerinin isimleri berveçti atidir:

Nakiye hanım, Ceydet Kerim, nemli zade Muthat, Sâdettin Ferit, Cafer, Muammer, forton zade Murat. Sigortacı Hamdi, Necip Kara mustafa zade Ahmet isbak şehremini Tefik, Abdulkadir Ziya, Nazmi Nuri, Tefik amir, Haydar Rufat, Mehmet Ali, Mustafa, Şükrü Ali, Kâmil, Milliyet tahrir müdürü Ethem İzzet, alektirik, şirketi baş mühendis Haşım beyler.

Müstakillerden Sabri efendi 6 rey almıştır.

Görülüyor ki bu iki mntakada arrayı amme kabir bir ekseriyetle halk fırkası lehinde tecelli etmiştir.

Taşrada da C. H. F. kazanmaktadır

Manisa 18 (Vakit) — İntihabat Halk fırkası lehine neticelenmiştir.

Aydın 18 (Vakit) — Germen-cik belediye intihabı Halk fırkası lehinde neticelenmiştir.

Edirne 18 (Vakit) — Belediye intihabatını kahir bir ekseriyetle C. H. Fırkası kazandı.

İzmir 18 (A.A.) — İzmir Karşı yakasında, aydında, denizlide, torbalıda, Kadıköyünde intihabat bitmiş, cümhuriye halk fırkası kahir bir ekseriyetle kazanmıştır.

Cemal Hüsnü B.

Ankara, 18 [VAKIT] — Bren Elçimiz Cemal Hüsnü B. mahal memuriyetine gitmek üzere bu akşam hareket etti.

İtizer

M. Meclisindeki hararetili münakaşelerin nasıl geçdiğine dair olan meclis zaptının devamını mündericatımızın çok luğuna mebnî bugün derç edemedik Karilerimizden özür dileriz.

— Ne istiyorlar?

O adam, nutku ihlâl etmemek için bana yavaşça cevap verdi:

— Gençlik bir üniversite istiyor.

[Bitmedi]

Serbestçiler kazanamayınca ..

intihabın feshi talebile gülünç bir istida verdiler

İntihabatın son günü nasıl geçti?

Fatih sandığına son reyler atılıyor

Dün belediye intihabının son günü olması dolayısıyla intihap yerlerinde biraz hararet vardı. Beyoğlundaki sandığa dün 600 kadar rey atılmıştır. S. C. taraftarları dün gene otomobillerle adam taşımışlardır. Bir aralık S. C. F. lideri Fethi bey intihap sandığının bulunduğu yerin karşısındaki mefruşat mağazasına otomobille gelmiştir. Serbest fırka propagandacıları liderlerini yarım saat kapının önünde beklemişler ve çıkınca alkışlamışlardır.

Dün Fatih evvelki günlere nazaran tenha olmuştur.

Eminönü sandığına dün fazla rey atılmıştır. Bakırköy Yeniköy, Üsküdar, Beykoz ve Kadıköy Kazlarında da intihabat sükhün içinde geçmi ve saat on yediye gelince kanuni müddet bitmiş olduğu için her tarafta sandıklar kapanmış encümen azalarının huzurlarında mühürlenmiştir.

S. C. F. mensupları intihabatta kaybetmiş olduklarını anlayınca dün intihabı bozdurmak için gülünç bir teşebbüste bulunmuşlardır.

S. C. F. mensuplarının imzaları ile Eminönü kaymakamlığına

verilen bir istidanamede şugarip iddia serdedilmiştir:

Belediye kanununa nazaran rey pusularının müntehipler tarafından yazılması veya yazdırılması lâzım geldiği halde sandığa atılan pusulaların matbu bulunması kanunun hükmüne muhalif bunun içinde intihap hükmen mefsub imiş!

Kurunu vusta zihniyetinin bir eseri olan bu iddiaya cevap vermek bile fazladır: Kanun sadece "yazmak," lâzım deseydi bu iddia belki haklı olurdu, fakat kanunda "yazdırmak," kaydı de bulunduğuna göre?, Yoksa S. C. F. mensupları "Matbu,"u "Muharer saymıyorlar mı? Rey posaları bir matbuada bastırılmışsa bu rey pusulasının o matbaa vastasile yazdırılması demek değil midir?

Demek matbaa mülga!.. Demek artık bütün kitaplar el yazması olacak!.. Hey gidi yirminci asrın ileri düşünceli fırkası!..

Hem uzun söze ne hacet: S. C. F. Kendi rey pusularını niye tabettirmiş, niçin sandık başlarına hattat, arzuhaıcı ve saire oturtup taraftarlarının reylerini onlara yazdırmamış?

Mısırdaki

Bir prens, prenslikten kovuldu

Son posta ile gelen Elsiyase gazetesi Mısır kralının bir emirnamesini neşretmektedir. Bu emirnameye göre prens İbrahim Halimin oğlu prens Abbas Halim prenslikten çıkarılmış, prensliğin elkap ve imtiyazlarından mahrum edilmiştir.

Bu hadisenin sebebi, genç prensin son zamanlarda Vefa fırkasına iltihak etmesidir.

Âli iktisat meselesi ne zaman toplanacak?

Bankalar konsorsiyomu reisi Nurullah Esat bey dün Ankaradan gelmiş ve istasyonda kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Bazı meseleler hakkında vekaletle temas ettim. Âli iktisat meclisinin bugün toplanacağı hakkında bir gazetede çıkan haber asılsızdır. Meclisimiz 1 Kânunuevvelce toplanacak ve 1928-1929 tediye müvazenelerini müzakere edilecektir.

Anlaşacaklar

Şark demir yollar amelesi müdürle temasa geldi

Şark demir yolları amele ve müstahdimin mürabhasaları dün kumpanya müdürünü ziyaret etmişler ve taleplerinin kabulünü rica etmişlerdir.

Heyeti murabhasa reisi Necmettin B. le bu hususta bir muharririmize demiştir ki:

— Bir kaç basit maddeye inhisar eden taleplerimizin kibar direktörümüzce kabul edileceğine eminiz M. Paskâda bize tam bir samimiyetle arzularımızın tetkik edileceğini vadetti. Esasen izam edilecek bir mesele ede oktur.

Müsakkafat vergisi

Bu sene şehrimizde yeni tahrir yapılacak

Şehrimizde müsakkafat vergisine esas olan tahrir pek eskimiş olduğu için vergiler bazı mahallerde halka çok ağır gelmektedir. Bundan dolayı bu vergiler üzerinde tadilat yapılmasına karar verilmiştir. Tahrir bu sene ve Fatih mntakasında başlayacak ve en son usullerle yapılacak tahrirde en çok fakir halkın hakkı gözetilecektir.

VAKIT

Sis Basiyor!

Hüsnü niyet sahibi irsanların yüzlerinde birkaç gündenberi ciddi bir endişe gölgesi seziyor. bunun sebebi açıktır. Şurada, burada bazı alâmetler göze çarpıyor ki istikbal için pek hayra delâlet eder şeyler değildi. Bir takım kapalı makaslar takip eden sinsi politikacılar faaliyete geçmiştir. Ortalığı bulandırarak, dumanlı havadan istifade etmek ihtirasları meydana çıkmıştır. Memleketin hali bizzat Gazi Hz. lerinin Başvekâleti deruhte etmesini ve Reisi Cümhurluğa Erkânı Harbiyei Umumiye reisi Fevzi Pş. nın getirilmesini icap ettiği hakkında yapılan neşriyat bu gibi ihtirasların bir nevi tezahürü addedilebilir.

Güya İsmet Pş. hükûmeti tarafından şimdiye kadar devam ve tatbik edilen siyaset Reisi Cümhur Hz. lerinin arzuları ve tasvipleri hilâfına imiş, güya hükûmetin her nevi icraatı Gazi Hz. lerinin rıza ve muvafakati haricinde imiş, güya bütün bu işlerin neticesi memleketi bir felâket uçurumu içine düşürmüş imiş te yegâne kurtuluş ümidi artık o büyük vatan halâskârının devlet reisliğinden çekilerek hükûmet reisliğini kabul etmelerinde imiş! Böyle bir vaziyette devlet reisliğine de Fevzi Pş. Hz. leri getirilmeli imiş!..

Akşam baş muharriri Necmettin Sadık B. bu neşriyata cevap verdikleri sırada çok haklı bir sual sordu:

„Düne kadar Gazinin bitaraf olmasını isteyenler bu gün onun Başvekil olmasına nasıl tahammül edecekler? „ dedi. Hakikaten son İsmet Paşa kabinesi yeni teşekkül ettiği zaman Gazi Hz. lerinin «Ya ben, ya İsmet paşa» maalindeki beyanatı gazetelerde intişar edince bu gün reisicümhur Hz. lerinin başvekilâte gelmelerini isteyenler: „Bu ne küstahane neşriyat! „ diye haykırmışlar ve bu neşriyatı meçhul makamlara atfen tekzibe bile kalkmışlardı. Şimdi aynı kimselerin bir iki hafta evvel küstahlık addettikleri neşriyatı akıllarınca Halk fırkasının ve hükûmetinin aleyhine çevirmek için güya memleketin selâmeti bu fikrin tahakkukuna vabeste imiş gibi göstermeleri hayret edilecek bir cür'etkârlık değil midir?

Türk milletini baştan başa aç ve çıplak kalmış ve büyük bir felâket uçurumu içine düşmüş ve bu halin yegâne mes'ulü Halk fırkası hükûmeti imiş gibi göstermekle karanlık maksatlarına varacaklarını zannedenler biraz gözlerini açsınlar. Etraflarına baksınlar. Türkiye Cumhuriyeti hiç bir vakit bu günkü kadar harice karşı kuvvetli ve sözü dinlenir bir devlet manzarasını göstermiş midir?

Bugün, yarın Yunan başvekil M. Venizelos Ankaraya gelecektir. Bu Venizelos mütarekede memleketi mahvetmek tertibatını yapan Venizelostur. Gazi Türkiyesine karşı haricin verdiği ehemmiyeti nazarlarda canlandıran bu seyahatte bir kıymet varsa bunun şerefinde yedi senedenberi İsmet Paşa hükûmeti tarafından takip ve tatbik edi-

Küçük haberler

Avrupa ekspresi — Avrupa ekspresi dün bir saat tehhürle gelmiştir. **Esnaf bankası müdürü** — Doktor Faik Pey tekkatta bulunmak üzere gittiği Almanyadan dün şehrimize dönmüştür.

Yalova için — Süratli bir vapur alınacağını umumî müdür söylemiştir.

Ticaret borsasında — Buğday fiyatından daha ucuz bir hale gelmiş ihracat ümitleri azalmıştır. Harici ticaret dairesi işe başlama müdürü Cemal B. bürünün dünya piyasalarından tüccarımızı günü gününe haberdar edeceğini haricte müşterileri bulacağını söylemiştir.

Diyanet, Van ve Ankara — Kısa tülü mevçli telsiz istasyonlarının montajı ikmal edilmiştir.

Vakit kürresi — Bir aya kadar işleyecektir.

Tuğla harmanları — İçin gelecek sene asrî tesisat yapılacaktır. Tüccar bu yüzden tuğla fiyatlarını birkaç misli artacağını söylemektedir.

Bir istatistiğe göre — Şehrimizde 368 ilk mektep ve 2000 muallim vardır.

İstanbul erkek lisesi mezunları — Bir içtima aktetmek için müsaade istemişlerdir.

Rihtim şirketi — 3 sene içinde antrepolarında havat, asrî tesisat yapacaktır.

Müşkirat satışları — Son zamanlarda azalmıştır. Yokalanın kaçak rakı miktarı da yüzde 70 tenaküs etmiştir.

Mutahassis celbi için — Sanayi ve maadin bankasında bu sabah bir içtima yapılacaktır.

Amerikalı bir maden şirketi — Memleketimizden mühim miktarda B. rasit almak istediğini ticaret odasına bildirmiştir.

Sanayi birliğinde — Dün çorap fabrikatörleri toplanmış ve Avrupadan çorap ithalatı azaldığı için Anadoluda çorakaj mektepleri açılmasına karar vermiştir.

Apülhamit'in mirasçıları

Türk-İngiliz muhakemesinde dün Apülhamit veresinin davalara bakılması mukarrerdi. Bu muhakeme 22 teşrinsaniye talik etmiştir.

Türk-İtalyan mahkemesi 53 teşrinievvelde açılacaktır.

len millî siyasetin bir hissesi yok mudur? Venizelos gibi bir siyaset kurdu baştan başa aç ve çıplaklar ile dolu bir memleket, bahusus bu memleket dünkü can düşmanı Türkiye olursa, büyük değil, küçük, hatta pek küçük bir kıymet verir mi idi? Bu Türkiye ile bütün maziye ait hesapları unutarak samimi dost olmak siyasetini takibe karar verebilir mi idi?

Fakat küçük akılları ile devletin büyük siyasetlerini sokaktan idare edebileceklerini zannedenlere bu hakikatleri itiraf ettirmek mümkün değildir. Onlar gözlerini kapıyarak, kulaklarını tıkayarak bildikleri yolda gidecekler, bugünkü sözlerini yarın gene tekrar edeceklerdir.

Bu bedbahatlar bize öyle geliyor ki Gaziye riyaseti cümhurluktan başvekilliğe davet ederek bir taraftan memleket ve millete karşı vazifesini yapamıyormuş gibi göstermek, diğer taraftan Fevzi Pş. Hz. lerine reisicümhur namzetliği tevcih ederek kendisinde makam ve mevki ihtirası uyandırmak, nihayet millî kahramanlar arasında şahsî rekabet hisslerine yol açmak ümidini besliyorlar ve bu yoldan giderek memleket işlerini istedikleri gibi karıştırabileceklerini ve bulanık suda balık avlayabileceklerine zannediyorlar. Fakat kendilerini temin edelim ki çok aldanıyorlar.

Mehmet Asum

Günün siyaseti:

Orta Avrupada

Alman nasyonal sosyalist fırkası matbuatı calibi dikkat bir haber vermektedirler. İtalya hükûmeti cenubi Trolde Almanca okutulmasına ve Alman akalliyeti tarafından hususi mektepler açılmasına müsaade edecekmiş. Eğer bu haber doğru ise Roma hükûmetinin Almanlarla münasebatını takviye etmek gayretinde olduğu tezahür eder.

Esasen Alman nasyonal sosyalistleri siyasetlerinin faşizm ile olan alâkasını saklamamaktadırlar. Hitler gurubu her ne kadar Rayıştağda hemüz bir akalliyet halinde görünüyorsa bu gurubun muhalefet yolunda bir taraftan aksa sağdaki milliyetperverlerle ve diğer taraftan aksa soldaki komünistlerle birleşmesi ihtimali pek kavidir. Rayıştağın ilk toplanışta M. Dövenin Riyasete getirilmesi sosyalistlerin meclisteki tefevvüklerinin kati olduğuna bir delil teşkil edemez.

Muhalefetin en kalabalık gurubu millî sosyalistlerinki olduğuna ve bu gurubun faşizm ile büyük bir mukarenet iddia etmesine bakılacak olursa Almanyanın âtide faşyo siyasetini kabul etmesine ve belki de Duçenin Romaya doğru yürütişüne muadil bir Berline doğru hareketinin vukua gelmesine muhtemel nazariye bakabiliriz. Bu takdirde faşizmi Avrupa kitasının bütün vasatını işgal edecektir. İşte Duçenin Tirol Almanlarına karşı gösterdiği musamehanın sebebini bu noktada aramak icap eder.

Fransa böyle bir halin kendisi için tevlit edeceği tehlikeyi müdrük bulunuyor. Şark ve cenubunda biri ezelden düşman diğeri sabık dost olan iki rakibinin elele vererek muazzam bir cephe teşkiline çalıştıklarını gören Fransa her iki memleketteki heyecan ve fevranın tesirile asabileşmektedir. Bunu bize Fransız matbuatı ispat ediyor. Parisin en mühim gazeteleri Fransız hudutlarının ne suretle müdafaa edildiğini izah eder makaleler yazmakta Fransız ricali başta M. Tordiyü olmak üzere emnü selâmetin teminini her şeye takdim ettiklerini söylemektedirler.

Şurası muhakkaktırki büyük harbin koparttığı ahü eninler henüz susmadı ve kellog misakının imzaları henüz kurumadan Avrupada 913 senesindeki vaziyeti andıran bir vaziyet hadise olmuş bulunuyor. Puankaranın mukaddes ittifak ismi altında çıkarttığı hatıratı dikkatle takip edenler eski reisi hükûmetin 1914 iptidasında not etmiş olduğu muzlim muhitin tekrar Avrupa kitasını sardığı hissini hasıl ederler. Beşeriyet için çok elemli neticeler verecek bir ikinci umumî bogazlaşmanın arifesindeyiz yoksa hali hazırdaki gerçinliğe rağmen milletlerin asabi Duçenin tahmini veçhile 1935 kadar tahammül edecek bunu tayin etmek mümkün değildir. Yalnız şurası kestirilebilirki İtalya, Alman mukareneti tamamlamaya gelerek iki millet yapacakları sovetle muvafak olacaklarına kanaat getirdikleri gün tarih büyük hadise kayıtlar edecek ve Avrupa haritasında pek mühim inkılâplar görülecektir.

M. Gayyur

KIZIL

YAZAN: Ömer Rıza

— 38 —

GÖMLEK

Utanmaz adam senin burada işin ne?

— Fakat Mervanın bunlara çok sert sözler söylediği anlaşılıyor.

— Ne yapsın, bu adamlara geliniz duyunuz, gelmiyorlar; gidiniz, diyoruz gitmiyorlar. Bunlar her şeyle istihfaf ediyorlar. Bu adamların mahiyetini anlamayamadık vesselâm.

— Fakat bir çare bulup bunlardan kurtulmamız lâzım. Onun için siz daha sabırlı davranmalı, Mervana çarçabuk kanmamalıdınız.

— O halde siz bir çare söyleyiniz. Biz sizin önünüzde bunlara en güzel sözleri söyledik, en hayırlı vaitlerde bulunduk. Dahane yapabiliriz?..

— Sabrederiz. Fakat Mervan gibi bir gence uymayız. Onların tecrübesi azdır. Sözlerini tartmadan söylerler. Onların halk nezdinde itibarları yoktur. Onlar sizi bir muzayakadan kurtaramaz, bir müşkülünden çıkaramazlar. İş daha iyi idare etmek lâzımdır.

— Ali, bunların hepsi güzel. Sen bana bir yol gösterin de ben kabul etmedim mi? Teslimiyet gösteri dediniz. Peki, dedim. Bir netice çıktımı?

— Çıkmadıse tekrar görüşmemiz, vaziyeti tekrar mutalea etmemiz ve ona göre bir bir karar vermemiz icap etmez mi? El birliğile hareket etmiş olsaydık şüphesiz vaziyet bâm başka olurdu. Bu adamların bize karşı bir diyecekleri kalmazdı; Halbuki siz, işi Mervanın aklına bıraktınız. Öyleyse bize hacet kalmadı Biz gidelim, siz de başınızın çaresine bakınız.

Ali bu sözleri söyledikten sonra kalkmış, ve hiddetli hiddetli dışarı çıkmıştı.

O çıktan sonra, Naile içeri girdi. Zevcine:

— Gördünüz mü? dedi. Mervanın aklile hareket hiçte doğru değilmiş.

H. Osman cevap verdi:

— Kar.çıgım! Mervan ne yaptı ki? Bu adamların reislerini içeri çağırdı, gelmediler. Gelmeyince onları tehdit etti. Bizim büsbütün zayıf olmadığımızı ihsas etmek istedi. Sen hakikati istiyor musun. Bu işte fikir, Mervanın fikridir. Yapılacak iş, bu adamlara karşı silâhlı bir kuvvet çıkarmak ve onları hemen dağıtmaktır. Bu mesele ancak bu şekilde hallolunabilir. Fakat ben bunu yapamam. Ben bir tek adamın kanı dökülmesine müsaade edemem. Kan dökmektense, kendi kanımın dökülmesini tercih ederim. Sen emin ol ki Alinin bir çaresi olsaydı, onu çoktan söylerdi. O da ne yapılacağını farkında değildir.

Naile bu sözleri derin bir endişe ve huzun içinde dinledi. Sonra başını kaldırdı ve rica etti:

— Siz, gene Alinin gönlünü yapınız. O buradan dargın çıktı. Onu çağırınız, yahut ona gidiniz.

Osman bu teklifi kabul etti:

— Peki, dedi, şimdi ona adam gönderirim. Gelmezse kendim giderim.

Osman bir adam göndererek

Aliyi çağırttı. Fakat Ali gelmedi.

Geceleyin Hz Osman kalktı. Komşularının kapısından çıktı ve Alinin evine gitti. Ona:

— Amca zadem, dedi, beni bırakın mı? Beni bu haydutlarla yalnız başıma mı bırakıyorsunuz? Ali:

— Haşa, dedi, seni ben nasıl bırakırım. Fakat sen bizimle meşveret edeceğine, başkalarının fikirleri ve başkalarının mutaleaları ile harekete başladım.

— Canım, sen bu lakırdıları bırak ta düşündüğünü söyle.

Teklif edeceğin bir tedbir varmı?

— Bilmiyorum. Bu adamlar yeniden coşurlar ve tehdit amiz bir vaziyet aldılar. Bunlara söz dinletmek çok müşkülleşti.

— Ali! dinle, ben bu işin bir anda nasıl yatıştırılacağını biliyorum. Ben bu Medine halkını silâh taşımağa davet edersem hepsi bir anda silâha sarılır ve bu fesadı kökünden kaldırır. Ben bizzat tehlikeye girsem bile bu çareye baş vurmayacağım. Benim emrimle hiç bir müslümanın kanı dökülemez. Onun için iyi düşün ve ona göre ne diyeceksen de. Yoksa benim hakkımı ödememiş olursun.

H. Ali düşündü. Nihayet bir söz söyleyebildi:

— Vaziyet çok karanlık.

Bunun üzerine Osman kalktı ve evine döndü.

— 18 —

Dişarda bu vakalar cereyan ediyorken içerde başka mahiyette hadiseler vuku buluyordu.

Leylâ odasına çekilmiş, düşünüyordu. Mütevali hasiseler ona matemini onutturmıştı. Bir aralık onun kapısı çalınmıştı. Leylâ, kalkmış, kapıyı açmış, babası ile karşılaşacağını zannederken karşısında Ebubekirin oğlu Mehmed görmüştü. Bu hiç beklenilmeyen ziyaret onu şaşırttı. Onun şaşkınlığını sezen genç:

— Korktunuz mu? dedi. Leylâ

— Hayır, dedi. Bir emrinizmi var?

Bu sefer Mehmet şaşırmış, fakat birdenbire kendini toplamış.

— Beni Ali gönderdi. Bir ihtiyacınız olup olmadığını sormamı emretti.

— Çok teşekkür ederiz. Bir ihtiyacımız yoktur.

— Babanız nerede?

— Bilmiyorum, dışarı çıkmış olacak, kendisini görmek mi istiyorsunuz?..

— Evet, onun da hatırı sormak istiyordum.

İkisi bu şekilde konuşurken telâşlı adımlarla yaklaşan biri son dererece hiddetle bağırды.

— Senin burada işin de?

Mehmet geriye baktı Mervanın gözleri ateş püskürüyordu.

Mehmet pervasızca cevap verdi.

— Na karışyorsun?

— Ne demek, burası bizim evimizdir. Sen bizim evimizde bizden müsaade almadan kadınlarımızla konuşmağa cür'et ediyorsun. Ne utanmaz adamsın sen!

[Bitmedi]

SPOR

Kulüp arasında ihtilâf

Mıntakadan dün üç kulüp daha ayrıldı

Cuma günü toplanan İstanbul mintakası kongresinin mintakaya merbut daha doğrusu kendisini vucûde getiren kulüplerden bir kısmının ayrılmasla şayanı teessüf bir netice verdiğini dün yazmıştık. Bütün sporu sevenleri müteessir eden bu hadise dün de çok ümit edildiği, beklenildiği halde iki taraf arasında bir yakınlık yapmadan olduğu gibi devam etmiş, hatta sınırlar yaştığı halde bu şeklini muhafaza etmesi itibarile katileşir gibi bir mahiyet almıştır. Federasyonları tanıyan kulüpler mintaka ile alâkalarını kesip kongreyi terkettikten sonra kongre mevcut aza ile içtimasına devam etmiş ve federasyonları gayrimevcut addederek umumî kongrenin biran evvel toplanmasını temin için harekete geçmek üzere mintaka riyasetine salâhiyet vermiştir.

Mıntakadan ayrılan altı kulübe dün üç kulüp daha ihtilak etmiştir.

İşittigimize nazaran mintakadan ayrılan federasyoncular pazar günü akdedecekleri toplantıda birlik esasatını tesbit edecekler ve bir fikstür yaparak derakap futbol maçlarına başlamak arzusunundadırlar. Futbol heyeti reisi Hamdi Emin bey heman fikstüre yapıp mevcut kulüplerle lik maçlarına başlayacağını söylemiştir. Bu fasihaya göre İstanbulda artık iki likin ayrı ayrı çalışmasına şahit olacağız demektir. Musabakalarını her iki tarafta stadyomda yapmak istemektedir. Federasyona merbut kulüpler Kadıköyündeki Fenerbahçe stadına malik oldukları gibi Taksim stadyomunun da yarısı hissesine sahiptirler. Stadyomun diğer yarısı hissesi iki Galatasaraylıya ait olduğu için stadyomun yarısı da mintakacıların demek oluyor. Bu vaziyet önünde Taksim stadyomunun nasıl taksim edileceği mucibi meraklır.

Adliyyede;

Otomobil içinde

Beyoğlunda gezerken işlenen cinayetin muhakemesine başlandı

İstanbul ağır ceza mahkemesinde, mayısın 27 inci gecesi Beyoğlunda cadde ortasında Sadettin isimindeki bir arkadaşını öldürmekle maznun Apdullahın muhakemesine dün başlanmıştır.

Davaya ve muhakemenin cereyanına göre, bunlar o gece iki gençle birlikte otomobile binerek gezerken, arada çıkan gavgaya neticesinde Apdullahın Sadettini bıçakladığı anlaşılmaktadır.

Dünkü muhakemede maktulün babası, cinayetin evvelinden tasarrıfını iddia etmiş, katilden birkaç gün evvel Aptullahın Sadettine çalgı çaldığı sırada "Çal Sadicğim, çal! Kaç günlük ömrün kaldı ki!," Diyerek alay ettiğini anlatmıştır.

Şoför Müfit ef. şahit sıfatile dinlenmiş, muhakeme başka şahitlerin çağırılması için 15 teşrinisaniye bırakılmıştır.

Balkan konferansında neler yapıldı ?

Başmurahasımız geldi, beyanatta bulunuyor

Birinci Balkan Konferansına Türkiye'yi temsilen giden heyeti murahasamız reisi Hasan bey azadan Ruşen Eşref ve Hamdullah Suphi Beyler dün şehrimize geldiler.

Hasan bey bir muharririmize şu izahatı verdi :

— Heyeti murahasamız gayet iyi ve ihtimamla hazırlanmış bir hüsnü kabule mazhar oldu.

Konferans ayın 5in de açıldı. ve alelusül divanı riyaseti intihabı yapılarak riyasete M. Pava Anastasio getirildi. Diğer milletlerin baş murahasaları reisi sani olarak gösterildi. Konferansa iştirak eden hükümetlerin bütün başvekillerine telgraflarla müracaat ederek fahri reislikler teklif edildi ve başvekiller memnuniyetle kabul ettiklerine dair cevap verdiler.

Konferans 6 balkan devletin millî komiteleri murahasalarından müteşekkildi. Konferansta heyeti murahasası reisleri altıba sırasile konferansın mesaisinden ümit ettikleri ve temenni ettiklerini söylediler. Masai 6 komisyona taksim edildi. Her komisyon riyasetine 6 heyeti murahasası azasından bir zat intihap edildi. Konferansın son celsesinde, komitenin temenniyatı heyeti umumiye tarafından kabul ve tasdik edildi.

Bu iktisadi komisyona riyaset ediyordum.

Konferans açıldıktan sonra darülfünunda bir resmi kabul yapılarak bütün Balkan devletlerinin istiklâl hatıraları tebci edildi. Burada, heyeti murahasamız namına Hamdullah Suphi Bf. kendisine has talakatı ile, çok muvafık ve büyük bir tesir yapan bir hitabede bulundu.

Akrapoldan Yunan gençliği tarafından hazırlanan kabul resminde de, Yunan gençliğinin nutuklarına, heyeti murahasamızdan Reşit Saffet bey cevap verdi. Pazar gününden cumaya kadar komiteler mesailerini tamamlamışlardı. Ondan sonra Defte hareket ettik.

Kastelloda çok muvaffak bir kır ziyafeti verildi. Orada, yani Delfde konferans son celsesinde aktetti. Reis M. Papa Anastasio celseyi açtı ve konferansın stadyomunda

Borsada;

Yedi milvon lira

Tedavül mevkiine konuldu

Aldığımız malûmata göre son borsa kanununun tatbikinden beri dankalar konsorsiyomunca dün akşama kadar osmanlı bankasına 728000 İsterlin tevdi edilmiştir. Buna mukabil ihtiyat evrakı naktiyeden tedavüle vazelen Türk lirası ise 7 milyon beşyüz bindir.

Cemiyetlerde;

Kahvecilerin yeni idare heyeti

Dün Nuruosmaniyyede İkbâl kıratanesi üzerinde ki dairede kahveciler cemiyetinin yeni idare heyeti intihabatı yapılmıştır.

Nuri, İsmail Hakkı, Recp Hüseyin, Cemal efendiler kazanmışlardır.

tüleri kabul olundu. Celse esnasında Ruşen Eşref bey gayet iyi bir tesir yapan bir nutuk söyledi. Bütün matbuat bu hitabeden sitayişle bahsettiler. Bu nutkun metnin burada da nêşrini temenni ederim. Dönüşte, vapurda Pire şehri belediyesi heyeti murahasalara ziyafet verdi.

Konferansta 5 devletin elçileri müşahit olarak hazırıldılar. Her elçi, konferans azasına çaylar ve ziyafetler verdi. Biz bu seyahatten çok iyi hislerle avdet ediyoruz. Yunanistan hükümetinin "initiative," çok kuvvetlidir. Bilhassa Türkiye ile olan eski münasebatı, fecayii unutarak hareket emesi, Yunan milletinin de aynı histe olması şayanı dikkattir. Aramızdaki husumet, vekayi, yakın bir maziye aittir. Fakat milletlerin mukadderatını idare eden büyük dimağlar onun mes'uliyetini taşıyan yüksek şahsiyetler millî menafii, memleketin istikbale ait mesailini takviye ve tarsin ederken maziye ait fecayii, husumetleri bertaraf edecek, onların fevkine çıkabilecek kudret ve kabiliyette kimselerdir.

Ben, eminim ki Yunanistanda gördüğümüz samimî tezahürat ve fikirler aynı kuvvette bizim muhitimiz ve memleketimizde de tam bir makes bulacaktır.

Heyeti murahasamıza iştirak etmiş olan edip arkadaşların, hitabeleri, mesailerile bize çok yardım ettiklerini, Türkiye lehine gayet müsait intiba uyandırdıklarını burada kaydetmeden geçemeyeceğim.

— Demek bu gün küçük Lokarno fikri teyyüt etmiş demektir?

— Bizim vazifemiz ancak ihzarî mahiyettedir. Biz ne kadar iyi zeminler üzerinde hazırlanır, vaziyeti tetkik için teşhilâtta bulunursak hükümetlerin işi o kadar kolaylaşmış olur. Konferans bu hususta mesaisine devam edecek ve her sene başka bir memlekette toplanacaktır. Yalnız, takip edilen gayelerin hnsulü için en nikbin tahminlerle bile olsa, zaman lazımdır. Vekayii, münasebatın inkişafı, efkârı umumiyenin alâkadarlığı bu gayeyi neticelendirecektir.

Ticaret odasında

Manifaturacılar

Manifaturacılar dün ticaret adasında toplanmışlardır. Bu içtimada Bursa ticaret odasının yerli, ipekli mamûlat hakkındaki müracaatı görüşülmüş ve piyasada ötedenberi ensiz olduğundan şikâyet eden ipekliler için en ve desen tesbit edilmiştir.

Badema Bursa imalathaneleri ona göre mal imal edeceklerdir.

İspanya ile yumurta ticaretimiz

Madrid sefirimiz Yahya Kemal B. İstanbul ticaret odasına bir mektup göndermiş ve Türkiye'den doğrudan doğruya İspanyaya yumurta ihracatı yapılmasının ihracatımızı arttıracağını bildirmiştir. Diğer taraftan iki mühim müessesesi de Karadeniz sahillerinden doğru yumurta celtirmek için ticaret odasına müracaat etmiştir.

Ticaret kanunu

Ticaret odası rapörtörü Hakkı Nezihi B. tarafından yazılan ticaret kanunu iktisadî mahafilde alâka uyandırmıştır. İktisat vekâleti de memleketimizde ilk defa yazılan bu esere tahsisat vermiştir.

Fırkaya girmiş...

Fakat prensiplerini daha kabul etmemiş!

Bir fırka demek bir takım prensipler etrafında birleşmiş vatandaşlar demektir. Bir fırkaya girmek demek o fırkanın prensiplerini her şeyden evvel kabul etmek demektir. Fakat fırkacılık tarihinde ilk defa serbest fırkanın İst nbul ocağı reisi İsmail Hakkı beyden işidiyoruz ki bir adam bir fırkaya onun siyasi prensiplerini kabul etmeden de girebilirmiş! Netekim kendisi de böyle girmiş!

İsmail Hakkı B. serbest fırkanın liberal prensiplerini niçin kabul ettiğini soran vatandaşlarına cevap veriyor: "Ben bu siyasi prensipleri henüz mutlak surette kabul etmedim. Ben Hürriyet, Müsavat, ve Adalet prensiplerinin samimî ifadesini kabul ettim." diyor.

Meğer biz şimdiye kadar ne karanlık bir cehalet içinde imişiz! Hürriyet, adalet, müsavat denilen şeylerin samimî ifadesinden tamamille bihaber imişiz!

Biz öylece zannediyorduk ki teşkilâtı esasiye kanunumuzun temel taşı hürriyet, müsavat ve adalettir. Bu kanun herriyet, müsavat ve adaletin en samimî bir ifadesidir. Halbuki hakikat hiçte öyle değilmiş. Türkiye cümhuriyetinde hürriyet, müsavat ve adaletin samimî ifadesini temin için başlı başına bir fırka teşkil etmek lâzım gelirmiş! terbiye profesörü İsmail Hakkı B. bunları serbest fırkanın programında bulduğu içindir ki onu tercih etmiş! Serbest fırkanın programında hürriyet, müsavat ve adalet prensiplerinden haric olan maddeleri henüz kabul etmiye kat'i surette karar vermemiş!

Galiba sizde bizim gibi hayret ediyorsunuz? "Ne garip fırka, ne garip fırka prensipleri, sonra ne garip fırkaya giriş!" diyorsunuz değil mi?

Şehrimizin şimdiye kadar gördüğü en büyük muvaffakiyeti

Melek ve Elhamra

sinemalarında

Moris Şövalyenin

temsili muazzamı

Aşk Resmigeçid

muhteşem filiminin muzafferiyetidir.

Gloria Sineması
Pek yakında açılıyor.

Gece ve gündüz **Opera** sinemasını

muazzam sa'lonlarını dolduran mümtaz halk, gördükleri

iki kalp birleşince

Zwei Herzen im 3-4 takt

Sözlü ve şarkılı filiminden ve hususile son derece cazip musiki ve valslerden fevkalâde memnun olmuşlardır. Bu müstesna filim İstanbulda ancak salı akşamına kadar gösterilecektir.

Bugün; **ASRI SINEMADA**

Göreceğiniz gayet müessir ve heyecanbohş

ULVİ DAKİKA

Filmi: Merakperver ve mühiç sahneleriyle bütün temaşakıranı baştan sonuna kadar büyük bir alâka ile takip ettirecektir Heyeti temsiliyesi

başında balunan debakâr ve sevmili

JANET GAYNOR ve CHARLES FARELL

Karanlıkta doğmuş iki genç kalbin gözyaşlara gark olmuş aşkıları ve harp afetinden müteve lit acı ıztırapları ve temaşakıranı ağıla acak derecede pek müteessir sahnelerini tasvire muvaffak olmaktadır.

16,30 matinesile suvarelerde varyete

VAKIT

19 Teşrinivel Pazar 930

	Dahilde	Hariçte
1 ayhğ. Kuruş	150	—
3	400	800
6	750	1450
12	1400	2700

Cemaziyelevvel

1349

Bu gecek Ay

Güneşin doğuşu : 6,14 — batışı 17,28
Ayın doğuşu : 1,20 — batışı 16 53

Namaz vakitleri

Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
4 56	12,02	15,04	17,28	18,53	4 38

Hava :

Dün azamî hararar 23derece olmuş. Bugün mutavasit şiddetle poyraz esecek, hava bulutlu olacaktır.

Radyo :

Bu akşam İstanbulda

Saat sekizden ona kadar alaturka fasıl.

Sinemalar :

Alkazar — Fahişenin hayatı
A'emdar — Çarın elması
Asri — Kanlı sevdâ
Ekler — Şehvet diyarı
Elhamra — Aşk vâsi
Opera — Ebedî serseri
Beşiktaş Hilâl — Sefalet zambacı
Etuval — Cennet budur
Fransız — Kalp hırsızı
Melek — Hayat dalgaları
Şık — Zoraki korsan
SüreyyaKadıköy - Demonya
Hale (Üsküdar) — Çezbent

Üsküdade Hale sinemasında

(Yeni Tarzan) Harika ve heyecanbohş

filim

İst. B. Darülbedayi temsilleri

Bu akşam saat 21 buçukta

Cin

komedi 3Perde

1 Tablo

Yazan : P.

Armstrong

Nakleden :

A. Muhtar

Geçen seneki gibi salı akşamları muallim ve talebelere, çarşamba akşamları üniformalı zabitan ve cumartesi akşamları umuma tenzilât vardır

Darülfünunda fırtına devam ediyor

Kazanan taraf muhafazakâr taraf mıdır ?!

Fuat Bey, intihabın kabulüne imkân ve ihtimal vermiyom !, diyor..

Edebiyat fakültesi reisi
Fuat B.

Darülfünun Enstitüsü için yapılan intihap dünkü neticeden sonra cidden günün mühim ve merakı toplayan bir meselesi haline girmiştir. Intihabın neticesi kadar mevcut hadise dün Darülfünun muhitinde olduğu kadar bütün maarif muhitinde de tam bir hararetle münakaşa edilmiştir. Dünkü vaziyette evvelki güne nazaran henüz bir düşüklük yoktur. Edebiyat ve ilâhiyat fakülteleri intihabın kanunsuz olduğu noktasında katıyetle ısrar etmekte, Hukukçuların intihabın kanuni olduğu iddiasına adım adım mukabele halinde bulunmaktadır.

Edebiyat fakültesinin pekte yersiz olmadığı anlaşılan kararı ve noktai nazarı vekâlet tarafından yarın öbür gün elbette halledilir. Hangi tarafın haklı olduğu, icap eder ve lüzum görürse Devlet Şurasının tetkiki neticesinde tezahür eder.

Bizim üzerinde biraz durmak istediğimiz nokta asıl işin şahsi ve hissi cihetlerine taallük eden kısımdır. Darülfünunu ikiye ayıran cereyandır, ve ber biri bir-

birinden garip dedikodulardır ki kuvvetli iddialar asıl bunların perde altında rol oynadığını gösteriyor. Bu dedikoduları kaydetmeden evvel asıl meseleye gelelim. Bir muharririmiz dün intihap meselesi üzerinde iki tarafın da salâhiyet sahipleriyle görüşmüştür.

Fuat B. ne diyor?

Köprülü zade Mehmet Fuat Bey şunları söylemiştir:

— Edebiyat ve ilâhiyat fakülteleri dün intihap vaki olduğunu kabul bile edemezler. Bu muamele, bu intihap namile yapılan hareket tamamen gayri kanuni ve binaenaleyh batıldır. Maarif vekâletine müracaat ederek gayri kanuni olan bu intihabın fesihini talep ettik.

— Vekâlet kabul etmezse?

— Bizim bu kanuni talebimizin sihat ve kat'iyetinden o kadar eminiz ki vekâletin bunu terviç etmeyeceğini lasavvur bile edemeyiz.

— Intihabın gayri kanuni ne-residir?

— Reylerin çift isim olarak yazılmasındadır. Bu 18 inci maddeye mugayirdir.

— Taamülden bahsediyorlar?

— Gayri kanuni hareketler hiç bir zaman taamül teşkil edemez. Taamül ancak Kanunun sakit kaldığı ahvalde mevzubahistir. İki fakültenin iştirak etmediği bir intihabın kabulüne imkân yoktur. Biz hakkımızdan eminiz.

Hukukçular ne diyor?

Hukukçulardan bir müderris te şunları söylemiştir:

— Fuat B. tarafından verilen takirde teklif ettikleri intihap usulü Maarif vekâletinin haiz olduğu tercih hakkını, ekalliyetin fikrini de nazara almak suretile istimal etmesine imkân vermek imiş... Darülfünun talimatnamesinin ruhuna, 18 inci maddesinin ibaresine ve 10 senedenberi mevcut taamüle tamamilen muhalif olan bu teklif nazarı itibare

alınmamıştır. Ekseriyetin bu kararı çok doğrudur. 18 inci maddede sarihtir.

Bu her müderris ve muallimin iki namzet gösterme hakkı vardır demektir. O teklifin tatbik kabiliyeti bile yoktur. Farzedelim ki reye iştirak edenler müttetikan rey pusulasına bir zatın ismini yazdılar. O halde vekâlete bir tek namzet gösterilmek lâzımdır ki talimata mugayirdir.

Sonra iki fakülte müderrislerinden bazıları intihap salonunu terketmiş rey vermemiştir. Bu noktadan obstrüksiyon yoktur. Belki 25 müderrisin müs-

Darülfünun intihabı

darülfünunda emin intihabı yapılırken fen edebiyat ve ilâhiyat fakültesi müstenkif kaldı. dünkü VAKITın verdiği izahat nizamnameyi anlamakta edebiyat fakültesi tarafının hukukçulara nazaran haklı olduğunu gösteriyor.

talimatname, en fazla rey alanlardan iki kişinin ismi vekâlete bildirilir dedigine, intihabın mevzuu da bir kişiden ibaret olduğuna göre birer isim yazılacak rey pusulalarının tasnifinin neticesinde en fazla rey alan iki isim tefrik edilerek bildirilecek demektir.

her yerde intihap taamülü böyledir. aksi hal vekâletin icabında akalliyete teveccüh suretile kullanacağı intihap hakkını daraltır.

eğer talimatnamenin maksadı hukuk fakültesinin anladığı gibi olsaydı, o vakit « iki namzet intihap, ikisinden biri vekâletçe tayin olunur », denilirdi.

Evvelki intihaplarda böyle yapılmamışsa yanlış olmuş, bu da itiraz sesi çıkmamasından olmuştur. Vekâlet kendi hakkına dokunan bu yanlış taamüle şimdi muttali olacaktır; muameleyi tasbih için iade etmesi zarurî olur. Hususile üç fakülte haklı bir itiraz ile intihaba iştirak etmemiş olunca!.

h. t.

tenkif kalması vaziyeti mevcuttur. Müderrisler meselesi vardır. Fakülte meselesi mevcut değildir. Hukukçulardan müderris Zühtü B. de:

— Dünkü intihapta itidal ile ifrat mücadele etmiş ve bunda itidal kazanmıştır. Gençliğin mazisi ifratı inkâr eden şekilde tecelli etmektedir, demişlerdir.

Mukabil taraf hukukçuların ileriye sürdükleri bu noktaları pek garip bulmaktadırlar. Mesela müderris Şekip B.:

Mukabele

— Merak etmesinler. Bizdeki ilmi konfeksiyon o derece ilerlemiştir. Darülfünun aspirasyonlarında mütecanis değildir. Darülfünunda iki kısım vardır. Birisi Darülfünunu olduğu gibi ister, diğeri olması lâzım geldiği gibi olmasını düşünür. Şu halde rey pusulasına bir isim yazılınca ittifak hasıl olmaz tabii demıştır.

Diğer bir müderris te:

— Fakülte meselesi nasıl olmaz, obstrüksiyon nasıl olmaz.

Ortada iki fakültenin kararı vardır. Fakülteler olduğu bununla da müsbettir.

Sonra ya kendileri toptan gelmediler mi, hep birden karar verdik demediler mi?... O ne... Bu ne ?!

Dedikodular ve iddialar

Yukarıda işaret ettiğimiz dedikodular ve iddialara gelince bunlar kısım kısım dır:

Bir kısım şöyle düşünüyor:

Akalliyet tarafı yağlı başlı adamları ortadan atmak, kendi maaşlarını yükseltmek gayesini takip etmektedir. İhtiyarlara yedirmek... Belki hayatın kanunu budur. Fakat bu, memleketin şirazesini bozar. Binaenaleyh intihapta aklı selim ve nizam galebe etmiştir. Ekalliyet yıkmak, atmak, kazanmak diğeri aklı selim ve dirayetle yapmak iddiasındadır.

Bir kısmın da böyle düşünüyor:

Akalliyet iddiasında bulunanlar muhafazakârlar her şeyin olduğu gibi kalmasını isteyenlerdir. Gençlik, ihtiyarlık meselesi iddiası gülünçtür. Yaşını dolduranlar tabii çekilir. Fakat tabiidir ki Darülfünunu olması lâzım geldiği gibi yapmak isteyenler gençlerdir ve gençler elbette galebe edeceklerdir. Çünkü Da-

Hindistandaki mucadele

Bombay, 18 (A.A.) — Kongre memurlarının tevkifi üzerine 15 Teşrinivel tarihinde kongrenin harp meclisi reisliğine intihap edilmiş olan hint müslümanlarından Osman Süphanide bu sabah tevkif olunmuştur.

Mısırda tevkifat

Kahire, 18 (A.A.) — Vaft fırkasını idare edenler tarafından Perşembe günü millete hitapen bazı beyannameler neşredilmesi üzerine zabıta fırka merkezinde dün bazı taharriyat yapmış ve bu beyannamelerin mevcut nüshalarını ele geçirmiştir. Vaft fırkası azasından bir kişi tevkif edilmiştir.

Eüyük bir zelzele

Santiago du Chili, 17 (A.A.) — Dakikalarca devam etmiş olan zelzele Santiago ahalisi arasında panik husule getirmiş ve ahalî umumî parklara kaçmıştır. Bir kaç kişi ölmüş, bir çok binanın duvarları çökmüştür.

rülfünun terakkiye mecburdur.

Fransız müderrisler niçin rey vermemişler?

Salonda kalıp rey vermeyenlerin bir kısmı Fransız müderrisler imiş. Bunlardan biri rivayete göre, Fen fakültesinin intihaptan evvelki içtimanda Emin namzedi gösterilen hukuk fakültesi namzetlerinden birisine bir içtimada tesadüf ettiğini, kendisiyle görüşmek istediğini, fakat lisan bilmediği için kendisiyle görüşemediğini söylemiştir.

Kim yuha demiş?

Hüsnü Hâmit Beyin, salonu terkederken arkasından bir iki sesin yuha dediği yazılmıştır. Rivayete göre yuha diye haykıranlar iki tanınmış ve isimlerinin ilk harfleri S ile başlıyormuş.

Istifa yok!

Hüsnü Hâmit beyin istifa ettiği haberi doğru değildir.

Serfer Kâmil B. niçin çıkmış?

Salonu terkedenler arasında tıp fakültesi müderrislerinden Serfer Kâmil beyin de olduğu yazılmıştır. Rivayete göre tıp fakültesi müderrisleri müttetikan hukuk namzetlerine rey vermeğe karar verdiklerini Serfer beye söylemişler o da:

— Bu doğru değil karar yok yalan söylüyorlar diyerek içtimai terketmiştir.

Tek rey verilseydi

Dün yapılan bir hesaba göre pusulalara tek isim yazılmasına ile intihap yapılsaydı hukuk ve Edebiyat namzetleri birbirlerine yakın reyler almış olacaktı.

VAKIT'ın tefrikası: 5

Artiköller adasına seyahat

Yazan: Andre Moruva

Çeviren: Memet Reha

ginberi ilk defa rast geliyor, dedi ve sözünü, tiyatrodaki imiş gibi "yüksek istidatlı," diyerek bitirdi.

Bir kapı açıldı ve içeriye sakallı, uzun gömleklî bir adam girdi.

Marten:

Gün aydın, Oğüst. Bu iki arkadaşımızı Ruhیات Enstitüsüne gönderiyorum. Vize etmen lâzım.

Adam bir gözünü kapayarak bir Anna'ya bir de bana baktı ve:

— Madam, dedi, şüphesiz... Güzeldir... Ziyayı kendine mal eden güzel bir teni var... Benim zevkime göre değil, fazla ingiliz tipi, fakat tabii benim kendi zevkim mevzubahis olamaz... Mösyö, madam kadar güzel değil... O kadar değil... fakat tuhaf... eşkâli noksanz (parmağı ile havada ağzını, burnunu res-

mediyordu)... Peki, muvafıktır efendim. İkisini de götürüyüm.

Marten ayağa kalkmamızı rica etti.

Anna, Ruçko'ya:

— Efendi, dedi. Eyî bir adama benziyorsunuz. Bir fenalık gelmeyeceğine teminat verin.

Ruçko, Aanna'nın ellerini alarak:

— Sizi benliğinizden kurtaracağımı vadediyorum, dedi.

Kılağuzumuz bızlı yürüyordu. Denizde aylar geçirip karaya çıktıkları zaman da sallanan ve doğru yürüyemeyen insanlar gibi idik. Hatta gibisi fazla..

Şehir pek garipti. Fasın çiçekleri ve muntazam, yeni şehirlerinden birine benziyordu; yalnız burada daha ziyade, insanı hayrete düşürecek şekilde evlere tesadüf olunuyordu.

Yolumuzun üstünde şaşkın

şaşkın, sokak isimleri okuyorduk: Flober sokağı, Rossetti parkı, Prust caddesi, Öpailinos bahçeleri, Babbit meydanı, Baring taraçesi, Fürster sokağı...

Anna:

— Bunlar ne kadar okumuş insanlar! dedi. İnsana bir kütüpane içinde dolaşıyormuş hissi geliyor!!!

Bize yol gösteren adamı isticvap etmek istedik. İngilizce konuşuyordu, bizi tenvir etmek istemediği de belli idi. Bütün suallerimize:

Ben bir emir almadım. Madam Aleksandr her şeyi anlatır; o buna alıştı. Diye cevap veriyordu.

Az sonra, bir meydanın öte tarafında bulunan otele benzer bir binayı göstererek:

— Ruhیات Merkez enstitüsü, dedi.

Yeni müstakbel ikametgâhımız. Menekşe renginde çiçekler ve gurup gurup pelsenk ağaçları ile dolu bir bahçenin ortasındaydı.

— Bahrimuhit ortasında böyle bir cennete ne dersin, Anna?

— Deliler için bir timarhane içinde bulunanları ferahlatmak için çiçeklerle süslenmiş. İşte bu kadar..

Enstitünün dahili hem bir hastaneyi hem de bir müzeyi andırıyordu. Her şeyin üstünde bir etiket vardı. Her tarafta zaman ve nöbet cedvelleri, pifânlar, ve ok işaretleri... "Müsaade edilen Mevzular," "Hususi Mevzular," "Roman muharrirlerinin ziyaret saatları," "Ressam ve heykeltıraşların ziyaret saatları,"... Buraya bizi getiren adamın bir işareti üzerine, kapıcı edalı bir zile üç defa bastı. Zil edalı bir sesle çalmağa başladı. Kakıcı:

— Madam Aleksandr şimdî iner, dedi.

Madam Aleksandr'ın bir zamanlar güzel olduğu görülmüyordu. Tip itibarile de ingiliz ve Tahiti tiplerinin bir mezcine benziyordu. Şu kadın bana pek sempatik geldi. Kendisinde misafire hürmet eden terbiyeli bir evsahibi tavurları vardı. Bu görünüşünün arkasında da, sözlerinin canlı olmasını temin eden hoş bir sa-

barsızlık göze çarpıyordu.

— Telefonda sizi bana tarif ettiler, dedi. Her şey hazır. Odalarınızı görmek ister misiniz? Anna:

— Her şeyden evvel etrafımızı anlamak ve anlamak isteriz.

Madam Aleksandr tebessüm ederek:

— Anlayacaksınız, fakat bir kere odaları görelim.

Asansör bizi üçüncü kata çıkardı. Uzun bir koridordan geçtikten sonra Madam Aleksandr bir kapı açtı. Şaşıp kalmıştık. Bu kadar ferah bir oda ben kendi hesabıma şimdiye kadar hiç görmemiştim. Renklerin bu kadar güzel imtizacı (kurşunu ve menekşe mavisini), eşyanın tarzı, duvarların hafif gölgeli boyası, Annanın çoktan öğrendiğim zevkine okadar uygundu ki, buna ona söylemekten kendimi alamadım.

Ev sahibimiz:

— Bu odayı sizin için Mösyö Sneyk kendisi intihap etti, dedi.

[Bitmedi]

19 Teşrinivevel 930

Borsalar

Kambyo	Adıd	Kapandı
1 İngiliz lirası Kr.	1030	1030
" T.L. mukabill Dolar	0,4722	0,4722
" Frank	1202	1202
" Liret	901	901
" Belga	338,20	338,20
" Drahm	2640	2640
" Is. Frank	243,75	243,75
" Leva	6530	6530
" Florin	117,50	117,50
" Kuron	1595	1595
" Şilling	333,50	333,50
" Pezeta	406,25	406,25
" Mark	197,50	197,50
" Zloti	420,25	420,25
" Pengö	269,50	269,50
20 Ley Kuruş	7930	7930
1 Türk lirası Dinar	2670	2670
" Çervoneç Kuruş	1088	1088
Nukut		
1 İsterlin (İngiliz)	1030	1030
1 Dolar (Amerika)	211,50	211,50
20 Frank [Fransız]	167,25	167,25
20 Liret [İtalya]	221	221
0 Frank [Belçika]	116	116
20 Drahm [Yunan]	52,2	52,2
20 Frank [İsviçre]	820	820
20 Leva [Bulgar]	31	31
1 Florin [Felemenk]	82,5	82,5
0 Kuron [Çekoslovak]	124	124
1 Şilling [Avusturya]	36	36
1 Pezeta [İspanya]	24,50	24,50
1 Raymark [Almanya]	50,25	50,25
1 Zloti [Lehistan]	37	37
1 Pengö [Macaristan]	24,50	24,50
0 Ley [Romanya]	25,50	25,50
20 Dinar [Yugoslavya]	77	77
1 Çervoneç [Sırbet]		
Altın	914	914,50
Meclidiye	58,50	59
2 Bankno	241	241

• Bulmaca •

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1 U T B A H A R H A
2 T U R A A U S U L
3 R A R R Y A N
4 B A R O A A M i R
5 A E P i A
6 H A R A P F E R A H
7 A i F A A
8 R U Y A E i C A T
9 S A M R C E M
10 H U N i A A M i N
11 A L R A H A T N O

Dünkü bulmacamızın
halledilmiş şekli

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Bugünkü bulmacamız

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

- 1 - Muhtemel (5), çapkin (5)
- 2 - AE (2), den (2)
- 3 - Nota (2), çömlek (5), geber (2)
- 4 - halı (4), mühür (4)
- 5 - Duman (9)
- 6 - Seçmeler (3)
- 7 - Kulp (3)
- 8 - Bir vezin (4), yassı ekme (4)
- 9 - Kalil (2), medluller (5) anne (2)
- 10 - Asil (2), iki (2)
- 11 - Doğrultmak (5), palan (5)

İstanbul Dördüncü icra daire-sinden:

Babuk zade Ekrem beyin Halis ve Ahmet beylere olan borcundan dolayı mahcuz Tophanede Seferkethüda mahal-lesinin Hekimcikmazı sokağında 4. n. lı maabahçe hane kırk beş gün müddetle mevkii müzayedeye vazolunarak üç yüz lirada talibi uhtesinde olup bedeli müzaye-haddi lâyıkında görülemediğinden bir ay müddetle müzayedeye vazolun-muştur.

Hududu: Halen sağ tarafı berber Dursun efendi hanesi ve kısmen ahare ait hane sol tarafı bekçi Mehmet ve Ahmet efendiler hane ve bahçesi arkası Hüseyin efendi ve fransız mektebi emlakı ve cephesi Hekimcikmazı soka-gile mahduttur.

Mesahası: Bilmesaha yüz yirmi sekiz buçuk metre terbiinde araziden kırk altı metre murabbai hane otuz altı buçuk metre murabbai iki aralık ve kırk altı metre murabbai bahçedir.

Evsafı: Hane ahşap ve zemin katile beraber üç kattan ibaret olup Hekim-cikmazından çift katlı kapı ile aralığın-dan haneye girilir. Zemin toprak ve bir avlu ve natemam bir mutfak mahalli bir hela ve avluda gömülü iki küp birinci kat bir sofa üzerinde iki oda bir hela ikinci kat bir küçük sofa natemam bir oda ve bir tavan arası oda olup dahilen muhtaci tamirdir. Bahçede iki incir bir dut ağacı ve bir kuyu mevcuttur. Hanede bilâ konturat Ahmet efendi ayda on iki lira ile kiracıdır. Kıymeti muhamminesi tamamı dokuz yüz lira olup talibi olanlar kıymeti muhamminesi-nin yüzde 10 nisbetinde pey akçesi olarak 929 568 numaralı dosya ile 22-11-930 tarihinde saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü. İcra memur-luğuna bizzat veya bilvekalâ müaacaat etmeleri ilân olunur. (286-62)

Dördüncü icra dairesinden:

Beşiktaşta Ekmekçi başı Ali ağa mahallesinde Çukur Çeşme sokağında 1-3 No. 11 bir kır'a bostanın üçte bir hissesi Mahmut beyin borcundan dolayı ihalei evveliyesi icra kılmak üzere (30) gün müddetle müzayedeye vazolu-narak yüzelli lirada talibi uhtesinde olup bu kere % 5 zamlı ve onbeş gün müddetle ihalei katiye müzayedesine vazolunmuştur.

Hududu: Bir tarafı Tefvik bey vere-sesi ve bazan Fevzi Paşa veresesi, çayhaneleri sokağı bir tarafı Ağvat sandığı ahırları arsası ve bir tarafı Hasan bey bahçesi ve Atiye hanım arsası. Albus bey hane bahçesi, Hüsnü paşa bahçeleri, Mehmet ve Baha beyler bahçesi, ve bir tarafı sakit hanedana ait bahçelerle mahdud, deruntünde bir kısım mahallinde diğer hissedarlara tel örgü ile ayrılmış mahal vardır. Bir mikdar da eşarı müsmire ve gayri müsmire, ve tenekeden kulübeler mevcuttur.

İşbu arsa (4601) arşın olup beher arşını bir liradan talip olanların kıymeti muhamminesinin hissesi müsibcesinin % on nisbetinde pey akçesiyle beraber 37-450 dosya numarasıyla 3-11-30 tarihinde saat 14 den 16 ya kadar bizzat veya bilvekalâ İstanbul 4 ncü İcra dairesine müracaatları ilân olunur. (64-286)

SELÂNİK BANKASI

1888 de tesis edilmiştir

SERMAYESİ 30,000,000 FRANK

Merkezi umumî. İstanbul

Türkiye şubeleri:

Galata, İstanbul, İzmir, Samsun,

Adana, mersin.

Yunanistan şubeler

Selânik, Atina, Kavala

Her türlü banka muamelâtı

itibar mektupları, her nevi akç

tüzlerinden hesabatı cariye, çek

muamelâtı

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata Köprü başında
Beyoğlu 2362 Şube acentesi: Sirkeci
Mühürdar zade hanı altında Tel.İst.2740

İzmir sürat
postası

(GULCEMAL) Vapuru 20
teşrinivevel pazartesi 14,30 da
Galata rıhtımından kalkarak
salı sabahı İzmir'e varır ve
çarşamba 14,30 da İzmirden
kalkarak perşembe sabahı ge-lir.

Vapurda mükemmel bir or-kestra ve cazbant mevcuttur.

Trabzon birinci Postası

(MahmutŞevketPaşa) vapuru21
Teş-rini-evel

Galata rıhtımından kalkarak
Zonguldak, İnebolu, Sinop, Sam-sun, Giresun, Trabzon, Ri-zeye gidecek ve dönüşte Sür-mene, Trabzon, Tirebolu Gire-sun, Ordu, Ünye, Samsun Sinop, İnebolu, Zonguldağa uğrarak gelecektir.

Mersin postası

(ANAFARTA) vapuru 22 Teş-rinivevel çarşamba 11 de Galata Rıhtımından kalkarak Çanak-kale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rados, Fethiye, Finike, An-talya, Alâiyeye uğrayarak Mer-sine gidecek ve dönüşte aynı iskelelerle beraber Taşucu, Anamur Kuşadası na uğrayacaktır.

Andifli Kalkan yolcu ve yükü gidiş ve geliste Fet-hiyede aktarma suretile alınıp verilir.

Çanakkale için yük alınmaz.

Ayvalık sürat postası

(MERSİN) vapuru 21 Teş-rini evvel Salı 17 de Sirkeci rıhtımından kalkarak Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuşu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altınoluğa uğrarak gelecektir.

Azimetle Gelibolu için yük alınmaz.

İdare merkezi rıhtımındaki büfe ve rıhtım üzeri mekûlât ve meşrubat satıcılığı bir se-ne müddetle kiraya çıkarılmış ve idarece açık attırması tem-dit edilmiştir. Kat'i ihalesi 22-10-930 tarihinde yapılaca-ğında isteyenlerin o gün le-vazım müdürlüğüne gelmeleri.

ALEMDAR zadeler
VAPURLARI

Bülent vapuru 19
Teş-rini evel
PAZAR günü akşamı saat
18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Or-du, Giresun, Trabzon, Rize ve Hopaya azimet ve avdetle Vakfıkebir, Görele ve Ünyeye dahi uğrayarak avdet ede-cektir.

Müracaat mahalli: İstanbul Meymenet Hanı alındaki ya-zihane. Telefon İstanbul 1154

Dr. A. KUTİEL

Cilt ve efrenci hastalıklar tedavihanesi.
Karaköy Topçula caddier 34

Dahliye vekâletinden:

15-10-1930 de pazarlıkla iha-lesi takarrur eden Ankara şeh-rine su isalesi hakkında ki mü-nakasa 27-10-1930 tarihine tehir edilmiştir. Tarihi mezkûrde ta-liplerin saat on beşte Dahliye müsteşarlık makamına müraca-atları.

Karacabey belediye dairesinden:

Karacabey belediyesine muk-tazi bin metro tulünde kutru dahilisi on iki santimlik kordon-lu ambuvatmanlı font su borusu 18 Teşrinivevel 930 tarihinden 18 Teş-rinisani 930 tarihine ka-dar bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarıl-mıştır.

Teklif olunan bedel haddi lâ-yık görülürse 18 Teş-rinsani 930 Salı günü saat 16 da ihalei kat'iyesi icra kılınacaktır. Talip olanların yüzde yedi buçuk dip-o-zito veya banka mektubuna ha-milen teklif mektuplarını müd-deti mezkûre zarfında belediye encümenine tevdi etmeleri ve şartnameyi İstanbulda bütün gümrük Tuzcularda 3 No. da Karacabey şirketinden talep et-meleri ilân olunur.

İstanbul Mahkemesi Asliye 6 ncü Hukuk dairesinden:

Halide hanımın kocası Küçük pazarda Hüseyin efendinin kah-sinde mukim Sadık efendi a-leyhine ikame olunan boşanma talebine mütedair davadan dolayı ita olunan istid'a suretinin ika-metgâhımızın meçhuliyeti hase-biyle tebliğ edilmediği tebliğe memur mübaşirin tahşiyesinden anlaşılmış ve ilânen tebligat ıcrası kârarı olmuş olduğundan mahkeme "divanhânesine" talik edilen istid'a suretinin tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında cevap ita edilmediği ve yevmü tahkikat olarak tayin olunan 22 Kânunuevvel 930 tarihinde İs-tanbulda 6 ncü mahke-mesinde isbatı vücut edilmedi-ği taktirde gayaban tahkikatın icra edileceği malûmunuz olmak üzere ilân olunur.

Doktor
İhsan Şükrü

Sinir hastalıkları mütehasısı
Cuma ve pazardan maada 2 den 6 y
kadar Tepebaşı 73. Tel. Beyoğlu
862, Kadıköy 49

BAYRON MARSILYA EKSPRESİ
Marsilya, Pire ve Selânikten bek-lenmekte olan:

"ANDROS,"

lüks posta vapuru 20 teşrinivevelde limanımıza gelecek ve 23 teş-rinivevel perşembe günü tam saat 10 da doğrudan Pire ve Marsilyaya hare-ket edecektir. Her sınıf yolcu ve em-tiayı ticariye kabul eder.

Üçüncü sınıf yolcuları için yataklı ve yorganlı hususi kompartmanları vardır. Umumi acentesi: D. Anag-nostopoulos ve K. Siskidis.
Galata Çinili rıhtım han.

Doğum, ad ve in hastalıkları
ütehması
Doktor

Hüseyin Naşit
Türbe, eski Hilâliahmer binası
No. 10 Telefon: İst. 2622

Doktor
Hafız Cemal

Cumadan maada her gün öğ-leden sonra saat (14-16) de İs-tanbulda Divan yolunda 118 nu-maralı hususi kabinesinde has-talarını kabul eder.

İstanbul: Tel. 2398

M. M. V. satın, alım he ilanları

Sihhat işleri dairesi için 103 dişi alât ve edevati kapalı zarflı nakasaya konmuştur. İhalesi 2 pazartesi günü saat 14 te Fin heyetimizde yapılacaktır. Tal yirmi kuruşluk pul mukabilinde meyi heyetimizden almaları, ve saatinden evvel teminatlarla tekliflerini heyetimize vermeleri

Levazım dikim evinde m 8-10-930 tarihinde ihale edileceğ edilme köhne süngülük, arka çant kütüklere talip zühur etmediğ 19-10-930 pazar günü saat 14,30 t le edilmek üzere tekrar pazarlığa nılmıştır. Taliplerin şartnameyi hey de ve eşyayı sarâhçanede Levazı kim evi saracıye kısmında görmel ihale saatinden evvel teminatlarla timize müracaatları.

Samsundaki kıtaatın ihtiyacı arpa akpalı zarfla münakasaya muştur. İhalesi 21/10/930 salı güt at 15 te Samsun askeri satın alı misionunda yapılacaktır. Tal şartnameyi görmek üzere Fin heyetimize ve şartname almak ve lerini vermek üzere mezkûr kom müracaatları.

Harita müdürlüğü için alınacak kalem matbaa malzemesine talip dığından 20-10-930 Pazartesi saat 14,30 da pazarlıkla ihalesi y caktır. Taliplerin şartnameyi ile nesini Fındıklıda heyetimizde gör ve ihale saatinden evvel teminat heyetimizde hazır bulunmaları.

Buradaki kıtaat ihtiyacı olan ku kapalı zarfla münakasaya konm İhalesi 3-11-930 pazartesi günü 14,30 ta Isparta askeri satın alma k yonunda yapılacaktır. Taliplerin ş meyi görmek üzere Fındıklıda hey ze ve şartname almak ve teklif vermek üzere teminatlarla mezk misiona müracaatları.

Merkezdeki kıtaat ihtiyacı olan kpaalı zarfla münakasaya konmuş leri 1-11-930 cumartesi günü saat Vnkara merkez satın alma komisyo da yapılacaktır. Taliplerin şartname ve tekliflerini vermek üzere teminat mezkûr komisyona müracaatları.

1-11-930 Cumartesi günü kapalı la ihale edileceği ilân edilen İstanbu ki kıtaat ve müessesat ekmek ve nakliyatının şimdilik münakasadan nazar edildiği ilân olunur.

Defterdarlık ilânları

Kiralık hane

Üsküdar mal müdürlüğünden:

No: 52 Kalamışta Zühtü p

mahallesinin Fener caddesi dört oda, bir salon ve sairece Tahmin olunan mahiye 40 l bedeli icar mahbemar rilecektir. Hükûmetin diled anda tahliye edilmek şartile bir sene müddetle icare veri ceğinden müzayedeye iştirak deceklerden %7 buçuk pey ak si alınacaktır. İcar muamel 23-10-930 perşembe günü 15 te Üsküdar mal müdürlüğü de aleni müzayedeye usulile ya lacaktır. (R)

Kiralık Gazino

Üsküdar mal müdürlüğünden:

No: 50 Kalamışta Zühtü pa

mahallesinin Fener caddesin bir oda, bir mutbak, bir bi ve bahçedir. Tahmin olunan m hiye yirmi lira bedeli icar ma bemah verilecektir. Hükûme dilediği anda tahliye edilm şartil ve bir sene müddetle ic ra verileceğinden müzayedeye iştirak edeceklerden % 7 buç peyakçesi alınacaktır. İcar mu melesi 23-10-930 perşembe g nü saat 15 de Üsküdar m müdürlüğünde aleni müzaye usulile yapılacaktır. (R)

Tütün inhisarı umum müdir-liğinden:

10 Top tel: Bir metro arzında, 190 Kilo çelik safha (lama) Münakasa ile alınacak iki malzemenin nümunesi idaremizde mevcuttur. Alınacak tel, pinömatik makinelerde bütün elemek için-dir. Çelik safhalar makine'lerimizde kullanılan lama bıçaklarının imaline mahsustur. Alınacak safhaların eb'adı müracaat vukuunda bildirilecektir. Talip olanların yüzde yedi buçuk teminat akçeliyle beraber 27 Teşrinivevel 930 Pazartesi günü saat 11 de Galatada bütün inhisar idaresinde mübayaat komisyonuna müracaatları.

Gemi zinciri satılıyor Tahlisiye umum müdürlüğünden:

Anadolu kavağı'nda tahlisiye deposunda mevcut bir kaç parçadan mürekkep tahminen 80 kulaç mikdarında gemi zinciri 20 teşrinievvel 930 pazartesi günü saat 14 de Anadolu kavağı'nda tahlisiye deposunda satılacağından taliplerin Anadolu kavağı'nda tahlisiye deposunda satış heyetine müracaat etmeleri ilân olunur.

Balıkesir vilâyeti daimî encümeninden:

İlica-Burhaniye yolunda birinci kısım itibar edilen 00×90 ile 94×100 üçüncü kilometreleri arasında ve bedeli keşfi 15222 lira 93 kuruş ve yine aynı yolda ikinci kısım itibar edilen 95×910 ile 99×375 inci kilometreleri arasında bedeli keşfi 22116 lira 90 kuruş olan yolun tamirâtı esasiyeleri 30-10-930 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile yirmi gün müddetle münakasaya vaz edilmiştir. Talip olanların münakasa şeraiti umumiyesinde muharrer evsafı ve ehliyeti haiz olmaları lâzım geldiğinden yevmi mezkûrda buna dair vesikaları ve dipozito makbuz veya mektupları ile encümeni vilâyete ve bu hususta daha ziyade malûmat almak isteyenlerin daha evvel encümeni vilâyete ve nafia dairesine ilân olunur.

M. M. V. satın alma heyetinden

Evvelce kapalı zarfla merkez satın alma komisyonunca ilân edilip muayyen günde ihale edilmeyen harbiye mektebi binası inşası yeni şerait dahilinde kapalı zarfla tekrar münakasaya konulmuştur. İhalesi 27-10-930 pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır. Taliplerin şartname, proje ve fenni şartlarını görmek üzere hergün Ankara merkez satın alma komisyonuna müracaatları ve münakasaya iştirak edeceklerin oğün ve saatinden evvel teklif ve teminat mektuplarını makbuz mukabilinde mezkûr komisyon riyasetine vermeleri.

Evkaf umum müdürlüğünden:

Evkaftan maaş alan ve yaşları yirmi beşi müteceviz kızlarından yoklamasını yaptırılan iki senelik maaşlarının tediyeatına şehri halin yirminci pazartesi günü başlanacaktır. Yoklamasını yaptırmayanların tarihi mezkûrdan evvel idareye müracaatla matbu ilmühaberlerini ve icap eden izahatı almaları.

Büyük Tayyare Piyangosu

Hiç beklenilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak ancak tayyare piyango bileti almakla kabildir. Onun için

TAYYARE PİYANGOSU BİLETİNİ ALINIZ.

4 üncü keşide 11 Teşrinisani 1930 dadır.

Büyük ikramiye **45,000** liradır.

Jandarma imalâthanesi ilânâtı

Çanakkale 9 uncu ef-
ra tmektebinden:

1 — Çanakkale 9 uncu jandarma mektebi talebe efradının işesi için yüz atmış beş bin kilo ekme 1-9-930 dan 931 senesi Ağustos gayesine kadar 6-10-930 tarihinden itibaren yirmi beş gün müddetle kapalı zarfla münakasaya vaz edilmiştir.

2 — Ekmeğin ihalesi 30-10-930 Perşembe günü zavalî saat 15 te vilâyette icra kılınacağından ihaleden evvel mektep idaresine müracaat eden taliplere derhal şartnameler mektep müdiriyyetinden verilir.

3 — Münakasaya iştirak edecek taliplerin verecekleri teklifnameler şartnamedeki şerait dahilinde verilecek fiyat yazı ve ya rakkamla okunabilmesi için açık yazılacaktır.

4 — Bedeli muhammenin % 7,5 teminatı muvakkatesi sandık makbuzu ve ya hükümetçe maruf banka makbuzları kıymeti muharreresi üzerinden istikrazı dahili tahvilâtile borsa fiatlarından % 10 noksanile sair millî esham ve tahvilâtın teklifname ile birlikte ikinci bir zarfa koyarak komisyon riyasetine birer makbuz mukabilinde verilecektir.

Çanakkale 3 N. lu ef-
rat mektebi müdürlüğünden:

Kilo
165000 Ekme

1 — Çanakkale 3. numaralı jandarma mektebi talebe efradının 1-9-930 tarihinden 931 senesi Ağustos gayesine kadar bir senelik işelerine müktezi 165000 kilo ekme 6-10-930 tarihinden itibaren 25 gün müddetle kapalı zarfla münakasaya vaz olunmuştur.

2 — Ekmeğin ihalesi 30-10-930 perşembe günü saat on beşte vilâyet dairesinde icra kılınacağından ihaleden evvel mektep idaresine müracaat eden taliplere derhal şartnameler verilir.

3 — Münakasaya iştirak edecek taliplerin verecekleri teklifnameler şartnamedeki şerait dahilinde verilecek fiyat yazı ve ya rakkamla okunabilmesi için açık yazılacaktır.

4 — Bedeli muhammenin % 7,5 teminatı muvakkatesi sandık makbuzu ve ya hükümetçe maruf banka makbuzu kıymeti muharreresi üzerinden istikrazı dahili tahvilâtile borsa fiatından % 10 noksanile sair esham ve tahvilâtın teklifname ile birlikte ikinci bir zarfa koyarak komisyon riyasetine birer makbuz mukabilinde verilecektir.

VAKIT'ın Küçük ilânları

Her gün negrolunur

Tarife		
1	Detaluk	kuruş 30
2	"	50
3	"	65
4	"	75
ihtiyaç kalmayınca kadar (azamî 10 defa) ilân edilmek üzere maklu		
100		

Abonelerimizin her üç aylığı için bir defası meccanen!

4 satırı geçen ilânların fazla satırı için 5 er kuruş zammolunur.

Satılık arsa — Beyazıtta Tavşan-
taşında Eminbey mahallesinde bir arsa satılıktır. Talip olanlar Yeni postahane de tefrik memuru Ziya beye müracaat etsinler. (10)

Seyyar Hanım memur istiyorum — Yapacağınız satışa göre ayda 90 liradan fazla kazana bilirsiniz.

İstanbul dördüncü vakıf han içinde Unionkoltesirat. (1)

Taksitle 12 liraya 20 liraya 36 liraya 55 liraya Elbiseler, Paltolar, Mantolar, Muşambalar.

İstanbul dördüncü Vakıf han içinde Unionkoltesirat. (1)

Müracaat evi — Fabrika ve her hangi bir depoya elverişli ve mükemmel ihtımı bulunan arsayı satıyor. Tel. 474 Bo. (2)

Zayı av köpeği — Bir av köpeği bulunmuştur. Sahibinin Beşiktaşta Hüsnü tabiat lokantasına müracaat. (3)

Satılık — Fatih'te tramvaya iki dakika mesafede Emirlerhanı caddesinde 18 numaralı müceddet ve metin olarak inşa edilmiş kârkir iki oda bir mutfak bir daracısı olan hane ehven fiyatla acele satılıktır. Görmek için derunundakilere pazarlığı için Fatih'te askerlik şubesi yanında Cümhuriyet kiraathanesinde komisyoncu Rüştü beye müracaatları. (3)

Pansiyon aranıyor — Darülfünuna devam eden bir efendi iyi bir aile yanında pansiyoner olmak istiyor. Sirkeci Reşadiye oteli müdürü vasıtasile Y. S. rumuzuna tahriren müracaat. (4)

İş arıyorum — Hesabım ve kalekim kuvvetli, çalışmaktan yılmam, münasip iş arıyorum. Adresim: Üsküdar post restant I. C. (4)

Zabitana, Hükümet, Banka, Şirket memurlarına — Taksit ile yalnız 15 gün için her gün öğleye kadar elbiselik yünü ve ipekli kumaşlar erkek, kadın için hazır, ısırmalama elbiseler, paltolar, mantolar, muşambalar, gramofonlar: İstanbul dördüncü vakıfhan içinde Unionkoltesirat. (7)

müracaat evi — Cumadan maada her gün müracaat kabul eder.
Galata Aleksiyadi han
Telefon 474 Beyoğlu

Daktilo isteniyor — Fransızca-dan türkçe türkçeden fransızcaya tercüme mektedir fazla olarak ingilizce ve almanca yazı bir daktilo hanım aranıyor. Taliplerin gazetemizde vasfı adresine müracaatları.

Jandarma imalâthanesi ilânları

19883 ilâ 21760 takım maaş serpuş ve dolak yazlık elbise biçki ve imaliyesi kapalı zarfla münakasaya konuldu. Münakasa 8-11-930 cumartesi günü saat on dörtte istanbulda Gedikpaşada Jandarma imalâthanesinde yapılacaktır Şartname imalâthanedan tevzi olunur. Teklifnamenin tarzı imlâsı şartnamede yazılıdır.

İsmail Fuat ve şürekâsı

Zabitana, Muallimlere, Devlet memurlarına ve Banka memurlarına

TAKSİT İLE

Satış muamelesine başlanmıştır. Tafsilatını müessesenin Sultanhamamındaki manifatura mağazasından öğreniniz.

Müdüriyet: Tl. Ist. 192

Devlet Demiryolları ilânları

Memurin ve müstahdemin resmî elbise palto ve sairesi kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

Münakasa 3 Teşrinisani Pazartesi günü saat 17 de Ankara'da Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 16,30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini 5 lira mukabilinde Ankara'da ve Haydarpaşadaki veznelere tedarik edebilirler.

★ ★ ★

100 ton sürşöfor yağı kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

Münakasa 10/11/930 Pazartesi günü saat 15 te Ankara'da Devlet Demiryolları binasında yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 a kadar münakasa kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini on lira mukabilinde Ankara'da ve Haydarpaşada idare veznelere tedarik edebilirler.

★ ★ ★

50 ton üstüptü kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasa 17-11-930 pazartesi günü saat 16 da Ankara'da Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15 30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Taliplerin münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankara'da ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

İstanbul Ticaret müdüriyetinden:

İstanbul Leblebiciler esnafı cemiyetinin idare heyeti intihabı 20-10-930 pazartesi günü saat 10 dan 16 ya kadar Küçükpazar, Kantarcılarda Vatan hanında 4 numaradaki Cemiyet merkezinde yapılacağı alâkadarana ilân olunur.

Evkaf umum müdürlüğünden:

Kilo	Cinsi
2000	Gaz
100	Benzin
30	Çay
1600	Soda

Guraba Hastanesine lüzumu olan balâda muharrer dört kalem erzak ayrı ayrı aleni münakasaya konulmuştur. 9-11-930 pazar günü saat on beşte ihalesi icra edilecektir. Taliplerin şeraiti anlamak üzere her gün Levazım idaresine ve ihale günü de idare Encümenine müracaatları.

Zonguldak Sıhhat ve İctimaî Muavenet Müdirliğinden:

Ereğli, Bartın ve Safranbolu hastanelerine muktezi tesilat eşyası 29-10-930 Çarşamba günü vilâyet encümeninde ihale edilmek üzere 21 gün müddetle münakasaya vaz edilmiştir. Taliplerin % 7,5 teminatlarla teklif mektuplarını göndermeleri ve bu hususta tafsilât almak isteyenlerin Zonguldak Sıhhat ve İctimaî Muavenet müdürlüğüne müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

İstanbul emvali eytam idaresinden:

Ahmet Hamdi efendinin istikraz eylediği mebalîğ mukabilinde idaremiz uhdesinde vefaen mefrûğ bulunan Kasımpaşada Nalinci hasan mahallesinde Kulaksız caddesinde 18, 40, 42, 44, 46, 48 numaralı maabahçe müfrez bir bap hane satılıktır. Mezkûr hanenin arsası 137 zira olup 5 oda, 2 mutfak, 1 kuyu, 1 daracayı havidir. Zemin katı kârgir üzeri abşapur.

İlk müzayedesı 150 lira bedelle talibine 16-10-930 tarihinde açıldı. Kat'i ihalesi de 1-11-930F cumartesi gününe bırakılmıştır. Fazlasına talip olanlar o gün saat 15 buçuğa kadar Adliye binası dahilinde İstanbul Emvali Eytam idaresine müracaat etsinler.

286-62

Mes'ul müdür: Refik Ahmet